

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT
VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REGULATION GAZETTE No. 2171

Registered at the Post Office as a Newspaper

PRICE 20c PRYS

OVERSEAS 30c OORSEE

POST FREE—POSVRY

REGULASIEKOERANT No. 2171

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

VOL. 120]

PRETORIA, 27 JUNE 1975
JUNIE

[No. 4770

GOVERNMENT NOTICE

**DEPARTMENT OF BANTU ADMINISTRATION
AND DEVELOPMENT**

No. R. 1227

27 June 1975

REGULATIONS GOVERNING BANTU AFFAIRS
ADMINISTRATION AREAS AND BANTU AFFAIRS
ADMINISTRATION BOARDS.—AMENDMENT OF
GOVERNMENT NOTICE R. 1794, DATED 6 OCTO-
BER 1972

I, Willem Adriaan Cruywagen, Deputy Minister of
Bantu Affairs, do hereby, on behalf of the Minister of
Bantu Administration and Development under the powers
vested in him by section 22 (3) (c) and (f) of the Bantu
Affairs Administration Act, 1971 (Act 45 of 1971),
amend Government Notice R. 1794, dated 6 October 1972,
in accordance with the accompanying Schedule.

W. A. CRUYWAGEN, Deputy Minister of Bantu Affairs.
(File A1/3/2/12/3)

SCHEDULE

Substitute the following for Chapter 2:

CHAPTER 2

FINANCIAL REGULATIONS

Definitions

1. In these regulations, unless the context otherwise
indicates, a term defined in the Act shall bear that mean-
ing and—

“Act” means the Bantu Affairs Administration Act,
1971 (Act 45 of 1971);

“Board” means a Bantu Affairs Administration Board
established in terms of section 2 and includes any com-
mittee of such Board properly established in terms of
section 7 (1) of 11 (1) (b) of the Act;

“Chief Director” means the officer appointed in terms
of section 10 (15) of the Act and any person duly
authorised by the Board to act on his behalf;

37257—A

GOEWERMENSKENNISGEWING

**DEPARTEMENT VAN BANTOE-ADMINISTRASIE
EN -ONTWIKKELING**

No. R. 1227

27 Junie 1975

REGULASIES BETREFFENDE BANTOESAKE-
ADMINISTRASIEGEBIEDE EN BANTOESAKE-
ADMINISTRASIERADE. — WYSIGING VAN
GOEWERMENSKENNISGEWING R. 1794 VAN 6
OKTOBER 1972

Ek, Willem Adriaan Cruywagen, Adjunk-minister van
Bantoesake, wysig hierby namens die Minister van
Bantoe-administrasie en -ontwikkeling kragtens die
bevoegdheid hom verleen by artikel 22 (3) (c) en (f) van
die Wet op die Administrasie van Bantoesake, 1971 (Wet
45 van 1971), Goewermenskennisgewing R. 1794 van 6
Oktober 1972 ooreenkomstig bygaande Bylae.

W. A. CRUYWAGEN, Adjunk-minister van Bantoesake.
(Lêer A1/3/2/12/3)

BYLAE

Vervang Hoofstuk 2 deur die volgende:

HOOFSTUK 2

FINANSIELE REGULASIES

Woordomskrywing

1. In hierdie regulasies, tensy uit die samehang anders
blyk, het 'n uitdrukking wat in die Wet omskryf is,
dieselfde betekenis en beteken—

“departement” enige departement, afdeling of vertak-
king van die Raad waarvan die hoof nie regstreeks
verantwoordelik is aan enige senior beampte nie, uitge-
sonderd die Hoofdirekteur;

“Hoofdirekteur” die beampte wat kragtens artikel 10
(15) van die Wet aangestel is en enige persoon wat
behoorlik deur die Raad gemagtig is om namens die
Hoofdirekteur op te tree;

“departementshoof”, “Direkteur”, “hoof van 'n departe-
ment” of “hoof van die departement” die beampte wat
hoof van 'n departement, afdeling of vertakking van die

4770—1

"Executive Committee" means the committee established in terms of section 7 (1) of the Act;

"department" means any department, section or branch of the Board, the head of which is not directly responsible to any senior officer other than the Chief Director;

"head of a department", "Director" or "head of the department" means the officer who is head of a department, section or branch of the Board and who is directly responsible to the Chief Director, or any person duly authorised by the Board to act on his behalf;

Powers of chairman and directors

2. (1) The Chairman of the Board shall on behalf of the Board, sign the annual balance sheet, after it has been certified correct by the Chief Director and the Director of Finance, as proof that the Board is satisfied that all assets and liabilities of the Board are correctly recorded therein.

(2) Every head of a department shall, except in respect of such functions, duties or powers as are conferred or imposed on him by virtue of any other law, be subordinate and responsible to the Chief Director for the proper management of his department and shall notwithstanding any provisions to the contrary contained in these regulations be subject to the authority of the Chief Director.

Financial year

3. (1) The financial year of the Board shall start on 1 April of a year and end on 31 March of the following year.

(2) The Board shall cause a full and correct account to be kept of all amounts received or expended by it, and as soon as possible, but in any case within three months of the closing of the financial year, shall render to the Controller and Auditor-General a balance sheet, a revenue and expenditure account and such other financial statements as the Controller and Auditor-General may require.

Estimates

4. The annual estimates of the Board on revenue and expenditure account and capital account shall be drawn up in the form prescribed by the Board from time to time with the approval of the Minister.

5. Not later than a date fixed by the Chief Director, the Director of Finance shall furnish each head of a department with such financial information as he may require for the preparation of draft estimates in respect of the revenue and expenditure and capital accounts of the department concerned for the ensuing financial year and within 30 days of receiving such information each head of a department shall submit to the Director of Finance such draft estimates in respect of his department.

6. The Director of Finance shall submit the draft estimates of all departments, together with a summary thereof and his recommendations thereon, to the Chief Director.

7. (1) The Chief Director shall submit the draft estimates of all the departments to the Executive Committee for consideration and amendment at its discretion.

(2) The Executive Committee shall submit the estimates to the Board for approval.

Expenditure

8. The Board shall make no decision concerning the incurring of expenditure unless the Executive Committee has reported thereon.

9. A recommendation to the Board relating to expenditure shall specify the vote to which the expenditure is to be charged or shall state that an additional vote or an access vote, as the case may be, is required therefor.

Raad is en wat regstreeks verantwoordelik is aan die Hoofdirekteur, of enige persoon wat behoorlik deur die Raad gemagtig is om namens hom op te tree;

"Uitvoerende Komitee" die komitee kragtens artikel 7 (1) van die Wet ingestel;

"Raad" 'n Bantoesake-administrasieraad wat by artikel 2 van die Wet ingestel is en ook enige komitee van sodanige Raad wat behoorlik kragtens artikel 7 (1) of 11 (1) (b) van die Wet ingestel is;

"Wet" die Wet op die Administrasie van Bantoesake, 1971 (Wet 45 van 1971).

Bevoegdhede van voorsitter en direkteure

2. (1) Die Voorsitter van die Raad moet die jaarlikse balansstaat, nadat dit deur die Hoofdirekteur en die Direkteur van Finansies korrek gesertifiseer is, namens die Raad onderteken as bewys dat die Raad daarvan oortuig is dat alle bates en laste van die Raad korrek daarin aangeteken is.

(2) Elke hoof van 'n departement is, uitgesonderd ten opsigte van sodanige funksies, pligte of bevoegdhede wat ingevolge enige ander wet aan hom toevertrou of opgelê is, ondergeskik en verantwoordelik aan die Hoofdirekteur vir die behoorlike bestuur van sy departement en is, nie teenstaande enige andersluidende bepalings in hierdie regulasies vervat, onderworpe aan die gesag van die Hoofdirekteur.

Boekjaar

3. (1) Die boekjaar van die Raad loop van 1 April van 'n jaar tot 31 Maart van die daaropvolgende jaar.

(2) Die Raad moet 'n volledige en juiste rekening laat hou van alle gelde wat deur hom ontvang of uitgegee is en moet so gou doenlik, maar in elk geval binne drie maande na die afsluiting van 'n boekjaar, 'n balansstaat, 'n inkomste-en-uitgawerekening en sodanige ander finansiële state wat die Kontroleur en Ouditeur-generaal mag vereis, aan hom voorlê.

Begroting

4. Die jaarlikse begroting van die Raad ten opsigte van die inkomste-en-uitgawerekening en kapitaalrekening word opgestel in die vorm wat van tyd tot tyd deur die Raad met die goedkeuring van die Minister voorgeskryf word.

5. Nie later nie as 'n datum deur die Hoofdirekteur bepaal, verstrek die Direkteur van Finansies aan elke hoof van 'n departement die finansiële inligting wat hy nodig het vir die opstel van 'n konsepbegroting van die inkomste-en-uitgawerekening en kapitaalrekening vir die volgende boekjaar ten opsigte van die betrokke departement en binne 30 dae na die ontvangs van sodanige inligting lê elke hoof van 'n departement aan die Direkteur van Finansies sodanige konsepbegroting van sy departement voor.

6. Die Direkteur van Finansies lê die konsepbegroting van alle departemente, tesame met 'n opsomming daarvan en sy aanbevelings daarvoor, aan die Hoofdirekteur voor.

7. (1) Die Hoofdirekteur lê die konsepbegroting van alle departemente aan die Uitvoerende Komitee voor wat dit oorweeg en na goeddunke wysig.

(2) Die Uitvoerende Komitee lê die begroting aan die Raad voor vir goedkeuring.

Uitgawe

8. Die Raad gee geen beslissing betreffende die aangaan van uitgawe nie, tensy die Uitvoerende Komitee verslag daarvoor gedoen het.

9. In 'n aanbeveling aan die Raad betreffende uitgawe word die begrotingspos waarteen die uitgawe in rekening gebring moet word, gespesifiseer of word gemeld dat 'n addisionele begrotingspos of 'n oorskrydingsbegrotingspos, na gelang van die geval, daarvoor nodig is.

10. No expenditure shall be incurred otherwise than in accordance with the estimates of expenditure which have been approved in terms of section 19 (5) of the Bantu (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act 25 of 1945): Provided that expenditure in excess of that authorised by such estimates may be incurred with the approval of the Minister.

Excess expenditure

11. (1) In every case where the actual expenditure on the revenue account has exceeded or in the opinion of the Director of Finance may exceed the estimated figures, or where the actual revenue is or in the opinion of the Director of Finance may be less than the estimated figures, the head of the department concerned shall, at the request of the Director of Finance, submit a report, in writing, giving all the reasons for the excess or the shortfall, as the case may be.

(2) The Executive Committee shall consider the report referred to in subregulation (1) together with a report, in writing, of the Chief Director in connection therewith and shall make a recommendation thereon to the Board.

12. When the full amount provided for a specific purpose in the estimates on revenue account is not spent for the purpose the balance shall not be used for some other purpose in order to meet expenditure in excess of an amount provided for that other purpose.

Collection and control of revenue

13. (1) The Director of Finance shall be responsible for the collection of all moneys due to the Board and unless he authorises some other department, in writing, to do so, all moneys shall be collected by his department.

(2) All moneys collected by any other department in terms of subregulation (1) shall be deposited with the department of the Director of Finance or with the bank of the Board.

14. All moneys collected in terms of regulation 13 shall be balanced and banked daily or at such regular times and in such manner as the Director of Finance may determine.

15. (1) No asset of the Board or amount due to the Board shall be written off without the approval of the Board.

(2) A report on write-offs exceeding R100 in terms of subregulation (1), with relevant particulars, shall be submitted quarterly, reckoned from the beginning of the financial year, within one month of the expiry of each quarter to Secretary for Bantu Administration and Development for submission to the Minister.

16. (1) The receipt of all moneys collected in terms of regulation 13 shall be acknowledged forthwith by the issue of a numbered official receipt or face-value receipt or in any other manner approved by the Director of Finance.

(2) No alteration shall be made on a receipt or other form of acknowledgement issued in terms of subregulation (1) and any error appearing thereon shall be rectified by the issue of a new acknowledgement of receipt and the cancellation of the erroneous one.

(3) A receipt or other form of acknowledgement cancelled in terms of subregulation (2) and all duplicates thereof shall be signed and kept in safe custody by the responsible officer.

17. (1) If the amount of money in an officer's possession is less than that for which he is accountable to the Board he shall make an entry recording the deficiency in the register concerned and shall forthwith make up the deficiency, or in the event of his inability to do so, the amount of the deficiency shall be entered as a debt owing by him to the Board: Provided that if the Board, having considered the circumstances, is satisfied that the officer

10. Geen uitgawe mag aangegaan word nie behalwe ooreenkomstig die begroting van uitgawes goedgekeur kragtens artikel 19 (5) van die Bantoes (Stadsgebiede) Konsolidasiewet, 1945 (Wet 25 van 1945): Met dien verstande dat uitgawe bo dié by sodanige begroting goedgekeur, met die goedkeuring van die Minister aangegaan kan word.

Oorskrydingsuitgawe

11. (1) In alle gevalle waar die werklike uitgawe op die inkomsterekening die geraamde bedrae oorskry het of na die mening van die Direkteur van Finansies kan oorskry, of waar die werklike inkomste minder as die geraamde bedrae is of na die mening van die Direkteur van Finansies kan wees, dien die hoof van die betrokke departement, op versoek van die Direkteur van Finansies, 'n skriftelike verslag in met vermelding van al die redes vir die oorskryding of tekort, al na die geval.

(2) Die Uitvoerende Komitee oorweeg die verslag in subregulasie (1) genoem tesame met 'n skriftelike verslag van die Hoofdirekteur in verband daarmee en doen by die Raad 'n aanbeveling daaroor.

12. Wanneer die volle voorsiening vir 'n spesifieke doel in die begroting ten opsigte van inkomsterekening nie vir daardie doel uitgegee is nie, mag die saldo nie vir 'n ander doel gebruik word nie ten einde uitgawe bo die voorsiening vir daardie ander doel te bestry.

Invoordering van en beheer oor inkomste

13. (1) Die Direkteur van Finansies is verantwoordelik vir die invoordering van alle gelde wat aan die Raad verskuldig is en tensy hy 'n ander departement skriftelik daartoe magtig, word alle gelde deur sy departement ingevorder.

(2) Alle gelde wat ingevolge subregulasie (1) deur 'n ander Departement ingevorder is, word by die departement van die Direkteur van Finansies, of by die bank van die Raad gestort.

14. Alle gelde wat ingevolge regulasie 13 ingevorder is, word daagliks of op die gesette tye en op die wyse wat die Direkteur van Finansies bepaal, gebalanseer en by die bank gestort.

15. (1) Geen bate van die Raad of bedrag wat aan die Raad verskuldig is, mag sonder die goedkeuring van die Raad afgeskryf word nie.

(2) 'n Verslag van afskrywings bo R100 ingevolge subregulasie (1), met tersaaklike besonderhede, moet kwartaaliks, bereken vanaf die begin van die boekjaar, binne een maand na verstryking van iedere kwartaal aan die Sekretaris van Bantoe-administrasie en -ontwikkeling voorgelê word vir voorlegging aan die Minister.

16. (1) Die ontvangs van alle gelde ingevolge regulasie 13 ingevorder, word onverwyld erken deur die uitreiking van 'n genommerde amptelike kwitansie of sigwaardekwitansie of op 'n ander wyse wat deur die Direkteur van Finansies goedgekeur is.

(2) Geen verandering mag aangebring word op 'n kwitansie, of ander vorm van erkenning wat ingevolge subregulasie (1) uitgereik is nie en enige fout wat daarin voorkom, word reggestel deur 'n nuwe erkenning van ontvangs uit te reik en die foutiewe een te kanselleer.

(3) 'n Kwitansie of ander vorm van erkenning wat ingevolge subregulasie (2) gekanselleer is en alle duplikate daarvan word deur die verantwoordelike beamppte geteken en in veilige bewaring gehou.

17. (1) As die bedrag geld in 'n beamppte se besit minder is as dié wat hy aan die Raad moet verantwoord, maak hy 'n aantekening van die tekort in die betrokke register, en vergoed hy die tekort onverwyld of, in geval van sy onvermoë om dit te doen, word die bedrag van die tekort aangeteken as 'n bedrag wat hy aan die Raad verskuldig is: Met dien verstande dat as die Raad, met inagneming van die omstandighede, daarvan oortuig is

was in no way to blame for the deficiency, it may decide that he shall not be obliged to make it good or that the amount of any deficiency which he has made good, shall be refunded to him.

(2) When an officer referred to in subregulation (1) relinquishes his duties, he shall balance his cash and the accuracy of the balance shall be certified in a manner determined by the Director of Finance.

(3) If the amount of money in an officer's possession is greater than that for which he is accountable to the Board, it shall forthwith be recorded in the register concerned and accounted for as revenue of the Board.

Internal examination and control

18. The Board shall make the necessary arrangements to ensure that a system of internal examination and control is introduced for the exercising of control over the funds and other property of the Board.

Formal tenders

19. These regulations shall be applicable in all cases where supplies and services for the Board are to be obtained and any property is to be disposed of: Provided that no provision contained in these regulations shall apply to the purchase of stores from, or sale of stores to, a Government department, local authority, board or similar body.

20. Before the Board enters into any contract for the execution of any works for or on behalf of the Board or the purchase or sale of any goods by the Board to the value or for the amount of R5 000 or more, it shall give at least 14 clear days notice in an Afrikaans and an English newspaper circulating within the area of the Board, and shall affix on a notice-board at the Board's office a notice of its intention to enter into such contract, expressing the purpose thereof and inviting any person willing to enter into such contract to submit a tender for that purpose to the Board: Provided that the foregoing provisions shall not apply where the Board, after considering a report of the Chief Director, is of the opinion that the proposed contract is an emergency or is a special case of necessity for which the calling of tenders should be dispensed with or, where the proposed contract is for the sale or purchase of goods, that such goods should be sold or purchased by public auction.

Informal tenders

21. If it can reasonably be accepted that the cost of works or buildings or services or the cost of a supply or other services will not exceed R5 000 the Board may invite informal tenders (quotations) therefor. At least two written informal tenders shall be called for.

22. (1) If it can reasonably be accepted that the cost of works or buildings or services or the cost of a supply or other service will not exceed R2 000 the head of the department may invite informal tenders (quotations) therefor.

(2) The authority to accept an informal tender (quotation) in terms of subregulation (1) shall be vested in the head of the department, provided it is the lowest tender, and he shall record his decision on a comparative schedule of all relative tenders (quotations) received: Provided that where the only tender is accepted, the names of the persons invited to tender shall be stated by him and he shall certify that the tender is fair and reasonable. A report on each transaction shall be submitted to the Board.

dat die beampte geensins vir die tekort verantwoordelik is nie, hy kan besluit dat genoemde beampte nie verplig is om dit te vergoed nie of dat die bedrag van enige tekort wat hy vergoed het aan hom terugbetaal word.

(2) Wanneer 'n beampte bedoel in subregulasie (1) sy pligte staak, balanseer hy sy kontant en die akkuraatheid van die saldo word gesertifiseer op 'n wyse wat die Direkteur van Finansies bepaal.

(3) As die bedrag geld in 'n beampte se besit groter is as dié wat hy aan die Raad moet verantwoord, word dit onverwyld in die betrokke register aangeteken en as inkomste van die Raad in rekening gebring.

Interne nasiening en beheer

18. Die Raad tref die nodige reëlings om te verseker dat 'n stelsel van interne nasiening en beheer ingestel word vir die uitoefening van beheer oor die fondse en ander eiendom van die Raad.

Formele tenders

19. Hierdie regulasies is van toepassing in alle gevalle waar leweransies en dienste vir die Raad verkry en enige eiendom van die hand gesit moet word: Met dien verstande dat geen bepaling in hierdie regulasies vervat van toepassing is nie op die koop van voorrade van, of op die verkoop van voorrade aan 'n staatsdepartement, plaaslike bestuur, raad of soortgelyke liggaam.

20. Voordat die Raad enige kontrak aangaan vir die uitvoering van enige werke vir of ten behoeve van die Raad of die koop of verkoop van enige goedere deur die Raad ter waarde of vir die bedrag van R5 000 of meer gee hy minstens 14 volle dae kennis in 'n Afrikaanstalige en 'n Engelstalige nuusblad wat in die Raad se gebied sirkuleer, en bring 'n kennisgewing op 'n kennisgewingsbord aan by die kantoor van die Raad van sy voorneme om sodanige kontrak aan te gaan, waarin die doel daarvan gemeld word en waarin enige persoon wat bereid is om sodanige kontrak aan te gaan, versoek word om 'n tender vir dié doel by die Raad in te dien: Met dien verstande dat die voorafgaande bepalings nie van toepassing is nie waar die Raad, na oorweging van 'n verslag van die Hoofdirekteur, van mening is dat die voorgename kontrak 'n dringende geval of 'n spesiale geval van noodsaaklikheid is waar daar afgesien behoort te word van die vra van tenders of, waar die voorgename kontrak vir die verkoop of koop van goedere is, dat sodanige goedere by openbare veiling gekoop of verkoop moet word.

Informele tenders

21. As daar redelikerwyse verwag kan word dat die koste van werke of geboue of dienste of die koste van 'n leweransie of 'n ander diens hoogstens R5 000 sal wees, kan die Raad informele tenders (prysopgawes) daarvoor vra. Minstens twee skriftelike informele tenders moet aangevra word.

22. (1) As daar redelikerwys verwag kan word dat die koste van werke of geboue of dienste of die koste van 'n leweransie of ander diens hoogstens R2 000 sal wees, kan die departementshoof informele tenders (prysopgawes) daarvoor vra.

(2) Die bevoegdheid om 'n informele tender (prysopgawe) kragtens subregulasie (1) aan te neem, berus by die departementshoof mits dit die laagste tender is en hy moet sy beslissing aantekene op 'n vergelykende staat van alle betrokke ontvangende tenders (prysopgawes): Met dien verstande dat as die enigste tender aangeneem word hy die name van die persone wat gevra is om te tender, moet aandui en moet sertifiseer dat die tender redelik en billik is. Van elke transaksie moet aan die Raad verslag gedoen word.

Calling for tenders

23. When it becomes necessary to call for any tender for a supply or service, the head of the department shall furnish the Chief Director, in writing, with full particulars of such supply or service in such form as he deems necessary for the calling for such tenders.

Notice of tender and particulars

24. In addition to any other particulars, each notice of tender shall contain the address to which tenders must be sent, the closing date and hour for the receipt thereof and the period of validity of tenders submitted: Provided that the Chief Director may, after consulting with the Chairman or his deputy, approach a tenderer to obtain his permission for the extension of the period of validity of a tender beyond the specified date and hour.

25. As soon as a notice of tender has been published, no amendment or addition to the particulars contained therein shall be communicated to any tenderer or prospective tenderer without the prior approval of the Chief Director: Provided that, at the discretion of the Chief Director, any approved amendment or addition may suitably be made known.

Information to be furnished by tenderer

26. (1) In any supply tender the tenderer shall certify that the article or articles to which the tender relates—

- (a) have been manufactured locally exclusively or mainly from raw materials produced in the Republic;
- (b) have been manufactured locally exclusively or mainly from imported raw materials;
- (c) have been manufactured locally from imported stocks held in the Republic; or
- (d) have been imported.

(2) Where any article or the raw materials from which it is manufactured have been or have to be imported, the country or origin shall be mentioned.

(3) Every tenderer who is eligible for preference in terms of the provisions of regulation 40 shall indicate in his tender the percentage which he claims and shall certify that to the best of his knowledge, belief and experience and after the costs have been fully and carefully investigated by him, that such preference is correct and is in accordance with the actual local content: Provided that the Chief Director may at any time demand that the claim for preference be supported by a sworn statement or by documentary proof.

Submission of tenders

27. (1) Each tender shall be addressed to the Chief Director in writing and, where applicable, on the prescribed tender form and in a sealed cover on which the tender number and the nature of the supply or service and closing date are endorsed, so as to reach him on or before the specified date and hour.

(2) When any tender is received open or without the tender number or nature of the supply or service or closing date endorsed thereon the Chief Director shall satisfy himself of the contents thereof, and after noting on the cover the date of receipt, the condition in which received and, where necessary the tender number, closing date and nature of the supply or service tender for, he shall seal such cover.

(3) The Chief Director shall bring each case dealt with in accordance with subregulation (2) to the notice of the Board, which may disregard any such tender.

(4) A telegraphic tender received on or before the specified date and hour, shall be allowed provided the name of the tenderer, the tender number, all prices which make up the total nature of the supply or service and the tender price are clearly stated therein: Provided that such tender shall not be considered unless it is confirmed

Vra vir tenders

23. Wanneer dit nodig word om enige tender vir 'n leweransie of diens te vra, verskaf die departementshoof skriftelik aan die Hoofdirekteur volledige besonderhede van sodanige leweransie of diens in sodanige vorm as wat hy vir die vra van sodanige tenders nodig ag.

Tenderkennisgewings en besonderhede

24. Benewens enige ander besonderhede, bevat elke tenderkennisgewing die adres waarheen tenders gestuur moet word, die sluitingsdatum en -uur vir ontvangs daarvan en die tydperk van geldigheid van ingediende tenders: Met dien verstande dat die Hoofdirekteur, na oorlegpleging met die Voorsitter of sy gemagtigde, 'n tenderaar kan nader om sy toestemming te verkry tot verlenging van die geldigheidsduur van 'n tender ná die bepaalde datum en uur.

25. Sodra 'n tenderkennisgewing gepubliseer is, mag geen wysiging aan of byvoeging by die besonderhede daarin vervat aan enige tenderaar of voornemende tenderaar meegedeel word sonder die vooraf verkreeë goedkeuring van die Hoofdirekteur nie: Met dien verstande dat, na goeddunke van die Hoofdirekteur, enige goedgekeurde wysiging of byvoeging paslik bekendgemaak kan word.

Inligting wat deur tenderaar verstrekk moet word

26. (1) In enige tender vir 'n leweransie moet die tenderaar sertifiseer dat die artikel of artikels waarop die tender betrekking het—

- (a) plaaslik vervaardig is uitsluitlik of hoofsaaklik uit grondstowwe wat in die Republiek geproduseer is;
- (b) plaaslik vervaardig is uitsluitlik of hoofsaaklik uit grondstowwe wat ingevoer is;
- (c) plaaslik vervaardig is uit ingevoerde voorrade in die Republiek gehou; of
- (d) ingevoer is.

(2) Waar enige artikel of die grondstowwe waaruit dit vervaardig is, ingevoer is of moet word, moet die land van herkoms gemeld word.

(3) Elke tenderaar wat in aanmerking kom vir voorkeur ingevolge die bepalings van regulasie 40 moet in sy tender aandui op watter persentasie voorkeur hy aanspraak maak en hy moet sertifiseer dat sodanige voorkeur na sy beste wete, oortuiging en ondervinding en nadat hy die koste volledig en noukeuring ondersoek het, juis is en ooreenstem met die werklike plaaslike inhoud: Met dien verstande dat die Hoofdirekteur te eniger tyd kan eis dat die aanspraak op voorkeur deur 'n beëdigde verklaring of dokumentêre bewys gestaaf word.

Indiening van tenders

27. (1) Elke tender moet skriftelik en, waar van toepassing, op die voorgeskrewe tendervorm in 'n verseëelde omslag waarop die tendernommer en aard van die leweransie of diens en sluitingsdatum geëndosseer is, aan die Hoofdirekteur gerig word sodat dit hom voor of op die bepaalde datum en uur bereik.

(2) Wanneer enige tender oop ontvang word of sonder dat die tendernommer of aard van die leweransie of diens of sluitingsdatum daarop geëndosseer is, vergewis die Hoofdirekteur kom van die inhoud en, nadat hy die datum van ontvangs, die toestand waarin dit ontvang is en, waar nodig, die tendernommer, sluitingsdatum en aard van die leweransie of diens waarvoor getender word op die omslag aangeteken het, verseël hy sodanige omslag.

(3) Die Hoofdirekteur bring elke geval waarmee ingevolge subregulasie (2) gehandel is, onder die aandag van die Raad wat enige sodanige tender kan verontagsaam.

(4) 'n Tender wat per telegram voor of op die bepaalde datum of uur ontvang word, word toegelaat mits die naam van die tenderaar, die tendernommer, alle pryse wat die totale aard van die leweransie of diens en die

by a tender on the prescribed tender form which must be in the possession of the Chief Director within 24 hours of the specified date and hour.

(5) Subject to the provisions of subregulations (4) and (6) a tender received after the specified date and hour shall not be considered and the tenderer shall be notified thereof: Provided that if such tender is the only tender for the supply or service concerned and it was posted on or before the specified date and hour, the Board may consider such tender.

(6) Notwithstanding the provisions of subregulation (5), the Board may consider a tender which is received late if it is satisfied—

(a) that the tender was posted in time, but delayed in the post;

(b) in the case of a telegraphic tender, that it was received in the Board's office on or before the specified date and hour; or

(c) that the fact that the tender was received late was due to circumstances which were beyond the control of the tenderer and which could not reasonably have been foreseen by him.

(7) All tenders shall be accepted for consideration subject to the condition that the tenderer has fully acquainted himself with, and undertakes to be fully bound by, the provisions of these regulations.

Opening of tenders

28. (1) As soon as possible after the specified hour, all tenders shall be opened in public by the Chief Director in the presence of the Director of Finance and the head of the department concerned with the tender.

(2) As soon as a tender has been opened—

(a) the Chief Director or the officer designated by the Board shall read out the name of the tenderer;

(b) there shall be placed upon it the official stamp of the Board and the signature of the person who opened it and of the persons in whose presence it was opened as prescribed in subregulation (1);

(c) the name of the tenderer shall be recorded in a register kept for the purpose; and

(d) the person who opened the tender shall immediately place his initials under every altered figure in the tender documents.

(3) When a tender consists of one single item, the amount tendered shall be read out when it is opened, but when it consists of more than one item, the Chief Director or the officer designated by the Board shall in his discretion decide whether one or all of the prices should be read out or not.

(4) After being recorded in the register referred to in subregulation 2 (c) the tenders shall be handed over to the representative of the department concerned or of the Department of Finance and he shall acknowledge receipt thereof by signing the register.

(5) The head of the department concerned shall forthwith hand to the Director of Finance any deposit or security received with the tenders.

Consideration of tenders

29. (1) The head of the department concerned shall investigate, and make recommendations to the Chief Director in regard to, the tenders referred to in regulation 28.

tenderprys opmaak duidelik daarin vermeld word: Met dien verstande dat sodanige tender nie oorweeg word nie, tensy dit bevestig word deur 'n tender op die voorgeskrewe tendervorm wat binne 24 uur na die bepaalde datum en uur in die besit van die Hoofdirekteur moet wees.

(5) Behoudens die bepalings van subregulasies (4) en (6), word 'n tender wat na die bepaalde datum en uur ontvang is, nie oorweeg nie en die tenderaar word daarvan in kennis gestel: Met dien verstande dat as sodanige tender die enigste tender vir die betrokke leweransie of diens is en voor of op die bepaalde datum en uur gepos is, die Raad sodanige tender kan oorweeg.

(6) Nieteenstaande die bepalings van subregulasie (5), kan die Raad 'n tender wat laat ontvang is, oorweeg as hy oortuig is—

(a) dat die tender betyds gepos is, maar in die pos vertraag is;

(b) in die geval van 'n telegrafiese tender, dat dit voor of op die bepaalde datum en uur in die Raad se kantoor ontvang is; of

(c) dat die feit dat die tender laat ontvang is, te wyte is aan omstandighede buite die beheer van die tenderaar, wat hy nie redelikerwys kon voorsien het nie.

(7) Alle tenders word vir oorweging aanvaar op voorwaarde dat die tenderaar hom ten volle op die hoogte gestel het van die bepalings van hierdie regulasies en onderneem om hom ten volle daardeur te laat bind.

Oopmaak van tenders

28. (1) So gou doenlik na die bepaalde uur, word alle tenders in die openbaar deur die Hoofdirekteur oopgemaak in teenwoordigheid van die Direkteur van Finansies en die departementshoof wat by die tender betrokke is.

(2) Sodra 'n tender oopgemaak is—

(a) lees die Hoofdirekteur of die beampete deur die Raad aangewys die naam van die tenderaar uit;

(b) word die amptelike stempel van die Raad en die handtekening van die persoon wat dit oopgemaak het en van die persone in wie se teenwoordigheid dit oopgemaak is soos voorgeskryf by subregulasie (1), daarop geplaas;

(c) word die naam van die tenderaar in 'n register wat vir daardie doel gehou word, aangeteken; en

(d) plaas die persoon wat die tender oopgemaak het onverwyld sy voorletters teenoor elke veranderde syfer in die tenderdokumente.

(3) Wanneer 'n tender uit een enkele item bestaan, word die bedrag wat getender word, uitgelees wanneer dit oopgemaak word, maar wanneer dit uit meer as een item bestaan, besluit die Hoofdirekteur of die beampete deur die Raad aangewys na goeddunke of een of al die pryse uitgelees moet word of nie.

(4) Nadat die tenders in die register in subregulasie (2) (c) genoem, aangeteken is, word hulle aan die verteenwoordiger van die betrokke departement of die Departement van Finansies oorhandig en hy erken ontvangs daarvan deur die register te teken.

(5) Die hoof van die betrokke departement oorhandig onverwyld enige deposito of sekuriteit wat saam met die tenders ontvang is aan die Direkteur van Finansies.

Oorweging van tenders

29. (1) Die hoof van die betrokke departement ondersoek, en doen aanbevelings by die Hoofdirekteur ten opsigte van, die tenders bedoel in regulasie 28.

(2) When making a recommendation in terms of the provisions of subregulation (1), the head of the department in consultation with the Director of Finance shall take into consideration—

- (a) the provisions of regulation 40, and
- (b) the financial standing of the tenderer and his ability to manufacture and deliver the goods.

(3) After the head of the department has made a recommendation in terms of subregulation (1), the Chief Director shall present the tenders to the Board together with—

- (a) a comparative schedule of the tenders in a form required by the Board;
- (b) his recommendation and the reasons therefor;
- (c) a statement that the tender price is regarded as fair and reasonable in the event of the tender recommended for acceptance being the only one; and
- (d) his reasons why the acceptance of a tender is deemed to be in the Board's interests in the event of such tender not being the lowest.

(4) The financial provisions of a contract which the Board intends to conclude shall be referred to the Director of Finance for him to make his recommendations thereon before the conclusion of the contract.

(5) The Director of Finance shall in respect of every contract concluded by the Board keep a record in which the financial rights and obligations of the Board thereunder are set forth and shall enter in that record currently every payment made by or to the Board in terms of that contract.

30. The Board shall not consider any such tender or conclude the contract until full and identical particulars have been supplied to every person applying to the Board therefor within three days after the said notice was first published or affixed. Such particulars shall be supplied to the applicants by the Board within 10 days after the notice was first published or affixed.

31. No member or officer of the Board shall disclose to any person other than a member or officer of the Board who in the course of his official duties is concerned with the tender any information relating to it contained in any report of an officer, consultant or other adviser of the Board: Provided that this regulation shall not apply to any part of a report of an officer, consultant or other adviser of the Board, which is disclosed in a report of the Chief Director not intended for the confidential information of the Board only.

Samples

32. (1) The Chief Director shall make arrangements for the systematic inspection, sampling and testing of all supplies. Deliveries which do not comply with the specifications or approved samples or which deviate from the standard indicated in the tender or contract, shall be rejected.

(2) The tender or contract shall contain a condition that, in the event of rejection, the supplier shall be responsible for all costs and expenses incurred as a result of the rejection in terms of subregulation (1).

(3) Samples submitted by tenderers shall be transmitted at their own cost and risk: Provided that the returning thereof shall be at the discretion of the head of the department who may make provision therefor in the relevant tender documents.

Use of trade names

33. The use of trade names and the mention of patent articles shall be avoided as far as possible in all tender forms but where such use or mention is essential in order to indicate the style, type or quality of a required article, the words "or similar" or "or equivalent" shall be added.

(2) By die doen van 'n aanbeveling ingevolge die bepalinge van subregulasie (1), neem die departementshoof in oorleg met die Direkteur van Finansies die volgende in aanmerking:

- (a) Die bepalinge van regulasie 40; en
- (b) die finansiële posisie van die tenderaar en sy vermoë om die goedere te vervaardig en te lewer.

(3) Nadat die departementshoof 'n aanbeveling kragtens subregulasie (1) gedoen het, lê die Hoofdirekteur die tender aan die Raad voor tesame met—

- (a) 'n vergelykende staat van die tenders in 'n vorm deur die Raad vereis;
- (b) sy gemotiveerde aanbeveling;
- (c) 'n verklaring dat die tenderprys as billik en redelik beskou word in die geval waar die tender wat vir aanname aanbeveel word, die enigste tender is; en
- (d) sy redes waarom die aanname van 'n tender in belang van die Raad geag word, in die geval waar sodanige tender nie die laagste is nie.

(4) Die finansiële bepalinge van 'n kontrak wat die Raad van plan is om aan te gaan, word na die Direkteur van Finansies verwys vir sy aanbevelings daarvoor voordat die kontrak aangegaan word.

(5) Die Direkteur van Finansies hou ten opsigte van elke kontrak wat deur die Raad aangegaan word 'n rekord waarin die finansiële regte en verpligtinge van die Raad daarkragtens uiteengesit word en teken in daardie rekord deurlopend elke betaling aan wat ingevolge die kontrak deur of aan die Raad gedoen is.

30. Die Raad mag enige sodanige tender nie oorweeg of die kontrak sluit voordat volledige en identiese besonderhede aan iedere persoon wat daarom by die Raad aansoek doen binne drie dae nadat genoemde kennisgewing die eerste maal gepubliseer of aangeplak is, verstrekk is nie. Sodanige besonderhede moet binne 10 dae nadat die kennisgewing die eerste maal gepubliseer of aangeplak is, deur die Raad aan die applikante verstrekk word.

31. Geen lid of beampte van die Raad mag aan enige persoon as 'n lid of beampte van die Raad wat in die loop van sy ampspligte by die tender betrokke is, enige inligting wat daarop betrekking het en in enige verslag van 'n beampte, konsultant of ander raadgewer van die Raad vervat is, openbaar nie: Met dien verstande dat hierdie regulasie nie van toepassing is nie op enige deel van 'n verslag van 'n beampte, konsultant of ander raadgewer van die Raad wat in 'n verslag van die Hoofdirekteur wat nie vir die vertroulike inligting van die Raad alleen bedoel is nie, geopenbaar is.

Monsters

32. (1) Die Hoofdirekteur tref reëlins vir die sistematiese inspeksie, neem van monsters en toetsing van alle leweransies. Aflewerings wat nie voldoen aan die spesifikasies of goedgekeurde monsters nie of wat afwyk van die standaard in die tender of kontrak aangedui, word afgekeur.

(2) Die tender of kontrak moet 'n voorwaarde bevat dat, in geval van afkeuring, die leweransier aanspreeklik is vir alle koste en uitgawes aangegaan as gevolg van die afkeuring ingevolge subregulasie (1).

(3) Monsters wat deur tenderaars verskaf word, word op hulle eie koste en risiko aangestuur: Met dien verstande dat die monsters terugbesorg kan word na goeddunke van die departementshoof wat daarvoor voorsiening in die betrokke tenderdokumente kan maak.

Gebruik van handelsname

33. Die gebruik van handelsname en die vermelding van patentartikels moet sover moontlik in alle tendervorms vermy word maar waar sodanige gebruik of vermelding noodsaaklik is om die styl, tipe of gehalte van 'n vereiste artikel aan te dui, moet die woorde "of soortgelyke" of die woorde "of gelykstaande" bygevoeg word.

Jurisdiction

34. (1) In respect of each contract created by the acceptance of a tender, each tenderer shall indicate a place in the Republic and specify it in his tender as his *domicilium citandi et executandi* where all legal process may be served on him.

(2) Each tenderer shall bind himself to accept the jurisdiction of the Magistrate's Court.

(3) Each foreign tenderer shall state in his tender the name of his accredited agent in the Republic in whom the necessary legal competence is vested and who has been duly appointed to sign any contract.

Ceding of contracts

35. A tenderer or contractor shall not abandon his contract or transfer, assign, cede or sublet his contract to any other person without previously having obtained the written permission of the Board.

Transactions with officers and members of the Board

36. (1) No transaction of sale, hire, lease or purchase shall be entered into with an officer or employee of the Board without the approval of the Board: Provided that this provision shall not apply where such transaction is entered into—

- (a) as result of the acceptance of a tender;
- (b) as a result of a sale at public auction; or
- (c) at tariff rates prescribed for the general public.

(2) The provision of subregulation (1) shall apply *mutatis mutandis* to members of the Board: Provided that the prior approval of the Minister shall be obtained.

Furnishing of security

37. (1) Security shall be demanded from a contractor only in respect of a contract where—

- (a) payment is to be made to the Board;
- (b) the Board's property is to be handed over to a contractor; or
- (c) the Board, prior to the invitation of tenders, so decides: Provided that the Chief Director may dispense with such security in the case of a service the value of which is R600 or less.

(2) Unless the Board in a special case recommends otherwise, the security to be required in terms of subregulation (1) shall be determined as follows:

- (a) The estimated amount to be paid to the Board; or
- (b) the value of the Board's property to be handed over to the contractor; or
- (c) 10 per cent of the value of the contract in the case of contract referred to in subregulation (1) (c).

(3) Security shall consist of—

- (a) a guarantee by a bank, insurance company or guarantee corporation;
- (b) a deposit of cash; or
- (c) such other security as the Board may approve.

Withdrawal of tender and failure to execute a contract

38. (1) Should a tenderer vary or withdraw his tender after the specified date and hour, but prior to his being notified of the acceptance thereof, or should a tenderer after having been notified that his tender has been accepted—

- (a) give notice of his inability to execute the contract in terms of his tender; or

Jurisdiksie

34. (1) Ten opsigte van elke kontrak wat deur die aanname van 'n tender geskep word, moet elke tenderaar 'n plek in die Republiek aanwys en in sy tender spesifiseer as sy *domicilium citandi et executandi* waar alle prosesstukke aan hom beteken kan word.

(2) Elke tenderaar bind hom om die jurisdiksie van die Landdroshof te aanvaar.

(3) Elke buitelandse tenderaar moet in sy tender die naam meld van sy gevolmagtigde agent in die Republiek wat met die nodige regsbevoegdheid beklee is en behoorlik aangestel is om enige kontrak te onderteken.

Sedeer van kontrakte

35. 'n Tenderaar of kontrakteur mag nie sy kontrak laat vaar of dit aan iemand anders oordra, afstaan, sedeer of onderverhuur sonder die vooraf verkreeë skriftelike goedkeuring van die Raad nie.

Transaksies met beamptes en raadslede

36. (1) Geen transaksie van koop, verkoop, verhuur of huur word met 'n beampte of werknemer van die Raad aangegaan sonder die goedkeuring van die Raad nie: Met dien verstande dat hierdie bepaling nie van toepassing is nie waar sodanige transaksie aangegaan is—

- (a) as gevolg van die aanname van 'n tender;
- (b) as gevolg van 'n verkoping op 'n openbare veiling; of
- (c) teen tariewe voorgeskryf vir die algemene publiek.

(2) Die bepaling van subregulasie (1) is *mutatis mutandis* op lede van die Raad van toepassing: Met dien verstande dat goedkeuring vooraf van die Minister verkry moet word.

Sekerheidstelling

37. (1) Sekerheid word van 'n kontrakteur geëis slegs ten opsigte van 'n kontrak waar—

- (a) betaling aan die Raad gedoen moet word;
- (b) Raadseiendom aan 'n kontrakteur oorhandig moet word; of
- (c) die Raad voor die vra van tenders aldus besluit: Met dien verstande dat die Hoofdirekteur van sekerheid kan afsien in die geval van 'n diens waarvan die waarde R600 of minder is.

(2) Tensy die Raad in 'n besondere geval anders aanbeveel, word die sekerheid wat ingevolge subregulasie (1) geëis moet word soos volg bepaal:

- (a) Die geraamde bedrag wat aan die Raad betaal moet word; of
- (b) die waarde van die Raadseiendom wat aan die kontrakteur oorhandig moet word; of
- (c) 10 persent van die waarde van die kontrak in die geval van 'n kontrak vermeld in subregulasie (1) (c).

(3) Sekerheid bestaan uit—

- (a) 'n garansie deur 'n bank, versekeringsmaatskappy of garansiekorporasie;
- (b) 'n kontantdeposito;
- (c) sodanige ander sekerheid as wat die Raad goedkeur.

Terugtrekking van tender en versuim om kontrak uit te voer

38. (1) As 'n tenderaar sy tender wysig of terugtrek na die bepaalde datum en uur, maar voordat hy van die aanname daarvan in kennis gestel is, of as 'n tenderaar nadat hy in kennis gestel is dat sy tender aange-
neem is—

- (a) kennis gee van sy onvermoë om die kontrak ooreenkomstig sy tender uit te voer; of

(b) fail to sign a contract or furnish the security required in terms of regulation 37 within the period fixed in the tender conditions or any extended period fixed by the Board; or

(c) fail to execute the contract;

he shall pay all additional expenses which the Board will have to incur in calling for fresh tenders and pay the difference between his tender and a less favourable tender accepted in terms of the provisions of subregulation (2) and any consequential loss which may arise as a result of his non-fulfilment of his contract obligations: Provided that the Board may exempt a tenderer from the provisions of this subregulation if it is of the opinion that the circumstances justify such exemption.

(2) When, in the circumstances mentioned in subregulation (1), it is not deemed expedient to invite fresh tenders, the Chief Director may, at the request of the head of the department, recommend some other tender for acceptance from those already received.

(3) When a contract has been awarded to a tenderer owing to preference claimed by and accorded to him in terms of regulation 40 and it is later proved to the satisfaction of the head of the department that the preference claimed was too high, all costs, losses or damage which the Board may incur or sustain as a result of the awarding of the contract shall be recovered from the tenderer.

Acceptance of tenders

39. (1) The Board shall not necessarily accept the lowest or any tender or furnish any reason for the acceptance or rejection of any tender, and shall have the right to accept the whole or part of a tender or, in the event of a number of items being tendered for, any item or part of an item of the tender: Provided that if the lowest tender is not accepted by the Board, a report with full details shall be submitted to the Minister.

(2) The Board may leave any tender out of account—

(a) which is incomplete;

(b) on which unauthorised alterations have been effected;

(c) which does not comply with the provisions contained in the advertisement; or

(d) which in no way qualifies.

(3) Subject to any conditions made by the Minister in accordance with section 19 (5) of Act 25 of 1945, a decision of the Board in connection with the acceptance of tenders shall be final.

Comparison of tenders and preferences

40. (1) Where tenders for goods manufactured in the Republic are compared with tenders for imported goods, any preference to be accorded in terms of subregulation (5) shall be deducted from the original tender price of the former, whilst freight, insurance, import duty, landing charges and railage shall be added to the tender price of the latter, if not already allowed for in the tender.

(2) Where tenders for imported goods are compared—

(a) the customs dues shall be added to the tender price, with due regard to any customs preferences, as well as any difference in the freight tariffs where the goods are shipped from different ports; and

(b) a preference of 1 per cent on the original tender price shall be accorded to goods delivered from stocks already held in the Republic.

(b) versuim om binne die tydperk in die tender-voorwaardes of enige verlengde tydperk deur die Raad bepaal, 'n kontrak te teken of die sekerheid ingevolge regulasie 37 geëis, te stel; of

(c) versuim om uitvoering aan die kontrak te gee;

moet hy alle addisionele uitgawes betaal wat die Raad moet aangaan by die vra van nuwe tenders en die verskil betaal tussen sy tender en 'n minder gunstige tender wat ingevolge die bepalings van subregulasie (2) aangeneem is asook enige verlies wat mag voortvloei uit die nie-uitvoering van sy kontrakverpligtinge: Met dien verstande dat die Raad 'n tenderaar kan vrystel van die bepalings van hierdie subregulasie indien hy van oordeel is dat die omstandighede dit regverdig.

(2) Wanneer dit in die omstandighede in subregulasie (1) genoem, nie dienstig geag word om nuwe tenders te vra nie, kan die Hoofdirekteur op versoek van die departementshoof 'n tender uit dié alreeds ontvang vir aanname aanbeveel.

(3) Wanneer 'n kontrak toegeken is aan 'n tenderaar as gevolg van voorkeur wat deur hom geëis en toegestaan is kragtens regulasie 40, en daar later tot tevredenheid van die departementshoof bewys word dat die voorkeur geëis te hoog was, kan alle koste, verliese of skade wat die Raad mag hê of ly as gevolg van die toekenning van die kontrak op die tenderaar verhaal word.

Aanvaarding van tenders

39. (1) Die Raad neem nie noodwendig die laagste of enige tender aan nie en verstrek nie noodwendig redes vir die aanname of afkeuring van 'n tender nie en hy het die reg om die hele tender of 'n gedeelte daarvan of, ingeval daar vir 'n aantal items getender word, enige item of gedeelte van 'n item te aanvaar: Met dien verstande dat indien die laagste tender nie deur die Raad aanvaar word nie, 'n verslag met volle besonderhede aan die Minister voorgelê word.

(2) Die Raad kan enige tender buite rekening laat—

(a) wat onvolledig is;

(b) waarop ongemagtigde veranderings aangebring is;

(c) wat nie aan die bepalings wat in die advertensie vervat is, voldoen nie; of

(d) wat op geen wyse kwalifiseer nie.

(3) Onderworpe aan enige voorwaardes wat die Minister mag stel ingevolge artikel 19 (5) van Wet 25 van 1945, is 'n besluit van die Raad in verband met die aanname van tenders finaal.

Vergelyking van tenders en voorkeur

40. (1) Waar tenders vir goedere wat in die Republiek vervaardig is vergelyk word met tenders vir ingevoerde goedere, word enige voorkeur wat ingevolge subregulasie (5) toegestaan word, van die oorspronklike tenderprys van eersgenoemde afgetrek, terwyl skeepsvrag, versekering, invoerreg, landingskoste en spoorvrag by die tenderprys van laasgenoemde bygereken word, indien daar nie reeds in die tender daarvoor voorsiening gemaak is nie.

(2) Waar tenders vir ingevoerde goedere vergelyk word—

(a) die docaneregte by die tenderprys bygereken, met inagneming van enige docanevoorkeure, asook enige verskil in die skeepsvragtariewe waar die goedere van verskillende hawes verskeep word; en

(b) 'n voorkeur van 1 persent op die oorspronklike tenderprys toegestaan op goedere wat gelewer word uit voorrade wat alreeds in die Republiek gehou word.

(3) Where tenders for goods manufactured in the Republic are compared—

(a) a preference of 2½ per cent on the original tender price shall be accorded to goods bearing the mark of the South African Bureau of Standards over and above any preference accorded in terms of the provisions of subregulation (5); and

(b) railage to the place of delivery shall be added to the tender price in the event of the tender being on a f.o.r. basis.

(4) In any case where transport costs have to be calculated for the purpose of price comparisons, such calculations shall be based on the tariffs normally paid by the public.

(5) In comparing tenders for supplies manufactured, produced or assembled partly or wholly in the Republic, preference on the following percentage basis shall be accorded to the original tender price over and above any preference already accorded:

(a) 1 per cent—if the local content in proportion to the tender price is not in excess of 5 per cent;

(b) 2 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 5 per cent but not in excess of 10 per cent;

(c) 3 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 10 per cent but not in excess of 20 per cent;

(d) 4 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 20 per cent but not in excess of 30 per cent;

(e) 5 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 30 per cent but not in excess of 40 per cent;

(f) 6 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 40 per cent but not in excess of 50 per cent;

(g) 7 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 50 per cent but not in excess of 60 per cent;

(h) 8 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 60 per cent but not in excess of 70 per cent;

(i) 9 per cent—if the local content in proportion to the tender price is more than 70 per cent but not in excess of 80 per cent;

(j) 10 per cent—if the local content constitutes more than 80 per cent of the tender price:

Provided that the Board may exclude from the provisions of this subregulation such supplies as it may from time to time decide on.

(6) The Board may, over and above a preference accorded in terms of subregulation (5), accord an additional preference, provided such additional preference together with the existing import duties on the supply concerned, does not exceed 15 per cent.

(7) In the event of equality of tender prices after the provisions of this regulation have been applied, preference for the acceptance of a tender shall be accorded in the following sequence:

(a) Tenders for supplies wholly or mainly produced in the Republic;

(b) tenders for supplies manufactured in the Republic from raw or non-fabricated material wholly or mainly imported;

(c) tenders for supplies assembled in the Republic from components wholly or mainly imported;

(d) tenders for supplies from imported stocks held in the Republic;

(3) Waar tenders vir goedere wat in die Republiek vervaardig is vergelyk word, word—

(a) 'n voorkeur van 2½ persent op die oorspronklike tenderprys toegestaan op goedere wat die merk van die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde dra, bo en behalwe enige voorkeur wat kragtens die bepalings van subregulasie (5) toegestaan word; en

(b) spoorvrag na die afleweringpunt by die tenderprys bygereken in die geval waar daar op 'n v.o.s.-grondslag getender is.

(4) In enige geval waar vervoerkoste vir die doel van prysvergelykings bereken moet word, word sodanige berekenings gebaseer op die tariewe wat gewoonlik deur die publiek betaal word.

(5) By die vergelyking van tenders vir leweransies wat gedeeltelik of in hul geheel in die Republiek vervaardig, geproduseer of gemonteer is, word voorkeur op die volgende persentasiegrondslag toegestaan op die oorspronklike tenderprys, bo en behalwe enige ander voorkeur wat alreeds toegestaan is:

(a) 1 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys nie 5 persent oorskry nie;

(b) 2 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 5 persent, maar nie 10 persent oorskry nie;

(c) 3 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 10 persent, maar nie 20 persent oorskry nie;

(d) 4 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 20 persent, maar nie 30 persent oorskry nie;

(e) 5 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 30 persent, maar nie 40 persent oorskry nie;

(f) 6 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 40 persent, maar nie 50 persent oorskry nie;

(g) 7 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 50 persent, maar nie 60 persent oorskry nie;

(h) 8 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 60 persent, maar nie 70 persent oorskry nie;

(i) 9 persent—indien die plaaslike inhoud in verhouding tot die tenderprys meer is as 70 persent, maar nie 80 persent oorskry nie;

(j) 10 persent—indien die plaaslike inhoud meer as 80 persent van die tenderprys uitmaak:

Met dien verstande dat die Raad dié leweransies waar-toe hy van tyd tot tyd besluit, van die bepalings van hierdie subregulasie kan uitsluit.

(6) Die Raad kan, bo en behalwe 'n voorkeur wat kragtens subregulasie (5) toegestaan is, 'n addisionele voorkeur toestaan, mits sodanige addisionele voorkeur tesame met die bestaande invoerregte op die betrokke leweransie nie 15 persent oorskry nie.

(7) In geval van gelykheid van tenderpryse nadat die bepalings van hierdie regulasie toegepas is, word voorkeur vir die aanname van 'n tender in die volgende volgorde toegestaan:

(a) Tenders vir leweransies wat geheel en al of hoofsaaklik in die Republiek geproduseer is;

(b) tenders vir leweransies wat in die Republiek vervaardig is van ru-materiaal of nie-vervaardigde materiaal wat geheel en al of hoofsaaklik ingevoer is;

(c) tenders vir leweransies wat in die Republiek gemonteer is uit bestanddele wat geheel en al of hoofsaaklik ingevoer is;

(d) tenders vir leweransies uit ingevoerde voorrade wat in die Republiek gehou word;

(e) tenders from accredited agents for import goods who are in a position to give or render expert advice or service;

(f) tenders from foreign firms with preference to such firms as have branches or agencies and stocks in the Republic.

(8) All things otherwise being equal, preference shall be accorded in the following sequence:

(a) Tenders for goods produced in the Board's province;

(b) tenders from co-operative societies;

(c) tenders where the point of dispatch is nearest to the point of delivery;

(d) or else it shall be decided by lot.

Sanctions

41. (1) If the Board is satisfied that any person, firm or company—

(a) is executing a contract with the Board unsatisfactorily;

(b) has offered, promised or given a bribe or other remuneration to any officer or employee of the Board in connection with the obtaining or execution of a contract;

(c) has acted in a fraudulent manner or in bad faith or in any other unsatisfactory manner in obtaining or executing a contract with any Government department, provincial administration, a public body, company or person, or that he or it has managed his or its affairs in such a way that he or it has in consequence been found guilty of an offence;

(d) has approached an officer or employee of the Board before or after tenders have been called for, for the purpose of influencing the award of the contract in his or its favour;

(e) has withdrawn or varied his or its tender after the specified date and hour;

(f) when advised that his or its tender has been accepted, has given notice of his or its inability to execute the contract or has failed to execute or sign the contract or to furnish the security required; or

(g) has claimed a higher preference than that which he or it is entitled to in terms of regulation 40,

the Board may, in addition to any claim which it may have in terms of regulation 38 and in addition to any other legal recourse, decide that any contract between the Board and such person, firm or company shall be cancelled and that no tender from such person, firm or company shall be considered for a specified period.

(2) If the Board is satisfied that any person, firm or company is or was a shareholder or that any person is or was a director of a firm or company which, in terms of subregulation (1), is one from which no tender shall be considered for a specified period, the Board may also decide that no tender from such firm or company shall be considered for a specified period.

(3) The Board may reverse or vary any decision in terms of subregulation (1).

(4) Any restriction imposed upon any person, firm or company shall apply to any other undertaking with which such person, firm or company is actively associated for the purpose of this regulation. The expression "person, firm or company" shall include an authorised employee or agent of such person, firm or company.

(5) Decisions of the Board in terms of subregulations (1) to (4) and any reversal or variation of such decisions shall be communicated by the Chief Director.

(e) tenders van gevoelagtigde agente vir invoer-goedere, wat in staat is om deskundige advies of diens te gee of te lewer;

(f) tenders van buitelandse firmas met voorkeur aan dié firmas wat takke of agentskappe en voorrade in die Republiek het.

(8) Onder origens gelyke omstandighede word voorkeur in die volgende volgorde toegestaan:

(a) Tenders vir goedere in die Raad se provinsie geproduseer;

(b) tenders van koöperatiewe verenigings;

(c) tenders waarvan die versendingspunt van die leweransie die naaste is aan die afleweringspunt;

(d) of anders word daar deur loting besluit.

Sanksies

41. (1) As die Raad daarvan oortuig is dat enige persoon, firma of maatskappy—

(a) 'n kontrak met die Raad onbevredigend uitvoer;

(b) aan 'n beampste of werknemer van die Raad omkoopgeld of ander vergoeding aanbied, belof of gee in verband met die verkryging of uitvoering van 'n kontrak;

(c) op 'n bedrieglike wyse of te kwader trou of op 'n ander onbevredigende manier optree by die verkryging of uitvoering van 'n kontrak met enige staatsdepartement, provinsiale administrasie, openbare liggaam, maatskappy of persoon, of dat hy sy sake so gedryf het dat hy as gevolg daarvan aan 'n misdaad skuldig bevind is;

(d) voor of nadat tenders gevra is, 'n beampste of werknemer van die Raad genader het met die doel om die toekenning van die betrokke kontrak in sy guns te beïnvloed;

(e) sy tender na die bepaalde datum en uur terugtrek of wysig;

(f) wanneer hy in kennis gestel is dat sy tender aangeneem is, kennis gee van sy onvermoë om die kontrak uit te voer of versuim om die kontrak uit te voer of te teken of die sekerheid geëis, te stel; of

(g) 'n hoër voorkeur eis as dié waarop hy ingevolge regulasie 40 geregtig is;

kan die Raad, benewens enige eis wat hy ingevolge regulasie 38 mag hê en benewens enige ander regsmiddel, besluit dat enige kontrak tussen die Raad en sodanige persoon, firma of maatskappy gekanselleer word en dat geen tender van sodanige persoon, firma of maatskappy vir 'n bepaalde tydperk oorweeg word nie.

(2) As die Raad daarvan oortuig is dat enige persoon, firma of maatskappy 'n aandeelhouer is of was of enige persoon 'n direkteur is of was van 'n firma of maatskappy waarvan geen tender ingevolge subregulasie (1) vir 'n bepaalde tydperk oorweeg word nie, kan die Raad ook besluit dat geen tender van sodanige firma of maatskappy vir 'n bepaalde tydperk oorweeg word nie.

(3) Die Raad kan enige besluit ingevolge subregulasie (1) omverwerp of wysig.

(4) Enige beperking opgelê op 'n persoon, firma of maatskappy is van toepassing op enige ander onderneming waaraan sodanige persoon, firma of maatskappy aktief verbonde is vir doeleindes van hierdie regulasie. Die uitdrukking "persoon, firma of maatskappy", beteken ook 'n gemagtigde werknemer of agent van sodanige persoon, firma of maatskappy.

(5) Besluite van die Raad ingevolge subregulasies (1) tot (4) en enige omverwerping of wysiging van sodanige besluit word deur die Hoofdirekteur bekendgemaak.

Amendment of tender documents

42. (1) In the event of its being deemed desirable to amend, alter or replace samples, specifications, copies or conditions subsequent to the specified date and hour and before notification of acceptance has been given, new tenders shall be called for.

(2) In the event of its being necessary in the interest of the Board to alter the conditions after a tender has been accepted, the Board shall make the best arrangements with the contractor.

Notification to tenderers and furnishing information.

43. (1) The Director of Administration shall forthwith advise each successful tenderer that his tender has been accepted and, where necessary, arrange for the drawing up and signing of the necessary contract documents.

(2) The Director of Administration shall notify each unsuccessful tenderer that his tender had not been accepted. Where tenders have been allowed to lapse, the tenderers concerned shall also be notified accordingly.

(3) Notice to a successful tenderer in terms of subregulation (1) may be given by letter or by telegram or by placing an order and the posting of such letter or order or the delivery of such telegram at a post office or telegraph office, shall be deemed to be a notification to the tenderer.

(4) The Director of Administration shall cause a copy of the comparative schedule referred to in regulation 29 (3) (a) to be open for inspection by the public for a period of 30 days after the acceptance of a tender.

Stores and material

44. A stores register which reflects full particulars of purchases and issues and which will permit of balancing at any time, shall be maintained by the Director of Finance.

45. (1) Except where the Chief Director is of the opinion that special reasons exist for so doing, stores shall not be carried by any department in excess of what are in his opinion its normal requirements.

(2) Whenever the Chief Director is of the opinion that compliance by him with a request to purchase any material would be contrary to the provisions of subregulation (1) he shall inform the head of the department concerned of that fact and if the request is not withdrawn he shall submit a written report to the Executive Committee setting out fully the facts of the dispute.

46. With the exception of petty cash disbursements made from an imprest account in terms of regulation 63 all goods and material shall be purchased or issued by the Director of Finance or a person authorised by him and no goods or material shall be so purchased or issued otherwise than against a requisition signed by the head of the department by which the goods or material are or is required. For all goods received or issued a receipt or issue voucher shall be duly completed.

47. (1) All stores belonging to the Board shall be kept in a place or places controlled by the Director of Finance: Provided that such stores as the Chief Director may approve, subject to conditions to be determined by him, may be kept by the head of a department in a place under his control.

(2) The Director of Finance shall at least once in every financial year carry out a stock-taking covering all property of the Board.

(3) Where stock and equipment can be marked or where it is deemed necessary to mark it, it shall be marked clearly to indicate the Board's ownership.

Wysiging van tenderdokumente

42. (1) In die geval waar dit wenslik geag word om monsters, spesifikasies, afdrucke of voorwaardes te wysig, te verander of te vervang na die bepaalde datum en uur en voordat daar kennis van aanname gegee is, moet nuwe tenders gevra word.

(2) In die geval waar dit in belang van die Raad nodig is om die voorwaardes te verander nadat 'n tender aangeneem is, moet die Raad die beste reëlins met die kontrakteur tref.

Kennisgewing aan tenderaars en verstrekking van inligting

43. (1) Die Direkteur van Administrasie stel elke suksesvolle tenderaar onverwyld in kennis dat sy tender aangeneem is en tref, waar nodig, reëlins vir die spoedige opstel en ondertekening van die nodige kontrakdokumente.

(2) Die Direkteur van Administrasie stuur aan elke nie-sukcesvolle tenderaar 'n kennisgewing dat sy tender nie aangeneem is nie. Waar tenders toegelaat word om te vervel, moet die betrokke tenderaar ook daarvan in kennis gestel word.

(3) Kennisgewing aan 'n suksesvolle tenderaar kragtens subregulasie (1) kan per brief, of telegram of deur die plasing van 'n bestelling geskied en die pos van sodanige brief of bestelling of die aflewering van sodanige telegram by 'n poskantoor of telegraafkantoor word geag 'n kennisgewing aan die tenderaar te wees.

(4) Die Direkteur van Administrasie moet 'n afskrif van die vergelykende staat in regulasie 29 (3) (a) genoem, vir 'n tydperk van 30 dae na die aanname van 'n tender ter insae van die publiek laat lê.

Voorraad en materiaal

44. 'n Voorraderegister wat volledige besonderhede van aankope en uitreikings aangee en wat te eniger tyd gebalanseer kan word, word deur die Direkteur van Finansies bygehou.

45. (1) Behalwe waar die Hoofdirekteur die mening toegedaan is dat spesiale redes daarvoor bestaan, mag geen departement meer voorrade aanhou as wat sy normale behoeftes, na sy mening, verg nie.

(2) Wanneer die Hoofdirekteur ook al meen dat sy instemming met 'n versoek om enige materiaal aan te koop, strydig sou wees met die belyngs van subregulasie (1), stel hy die hoof van die betrokke departement van daardie feit in kennis, en indien die versoek nie teruggetrek word nie, lê hy 'n skriftelike verslag voor aan die Uitvoerende Komitee met volledige besonderhede van die feite van die geskil.

46. Met uitsondering van kleinkasbetalings wat ingevolge regulasie 63 uit 'n kasvoorskotrekening gedoen word, word alle goedere en materiaal deur die Direkteur van Finansies of 'n persoon deur hom gemagtig, aangekoop of uitgerei en geen goedere of materiaal mag aldus aangekoop of uitgerei word nie buiten teen 'n rekwisisie onderteken deur die hoof van die departement wat die goedere of materiaal nodig het. Vir alle goedere ontvang of uitgerei, word 'n ontvangs- of uitreikingsbewys behoorlik ingevul.

47. (1) Alle voorrade wat aan die Raad behoort, word op 'n plek of plekke gehou wat deur die Direkteur van Finansies beheer word: Met dien verstande dat sodanige voorrade as wat die Hoofdirekteur goedkeur, behoudens die voorwaardes wat hy bepaal, deur die hoof van 'n departement op 'n plek onder sy beheer gehou kan word.

(2) Die Direkteur van Finansies maak minstens een maal elke boekjaar 'n voorraadopname van alle eiendom van die Raad.

(3) Waar voorrade en uitrusting gemerk kan word of waar dit doenlik geag word om dit te merk, moet dit duidelik gemerk word om die eiendomsreg van die Raad aan te dui.

48. The Director of Finance shall submit to the Chief Director a written report stating the quantity and value of any surplus or shortage of goods and material revealed by stocktaking together with the reasons therefor and he may in respect of the stores referred to in the proviso to regulation 47 (1) require the head of the department concerned to furnish him with such reasons in writing.

49. (1) All printed matter offered for sale and all face-value receipts and badges, receipt books and cheque forms shall be purchased and issued by the Director of Finance only.

(2) The Director of Finance shall keep a register of all purchases and issues made in terms of subregulation (1).

(3) Receipt, licence, cheque, face-value or other forms having a potential value shall be numbered and supplied in the manner prescribed by the Director of Finance, and such forms shall be used in numerical order and the originals, duplicates and/or counterfoils of cancelled forms and the duplicates and/or counterfoils of used forms shall be preserved for inspection by the Controller and Auditor-General.

(4) The Director of Finance shall make the necessary arrangements to ensure that the Controller and Auditor-General is furnished in writing by the Board's printers with particulars of all face-value and other forms with a potential value which are printed for the Board. The following particulars shall be furnished:

(a) Type of form, for example cheque books, receipt books, etc.;

(b) number of books and/or forms;

(c) serial numbers allotted;

(d) date on which the forms were dispatched to the Board; and

(e) denomination of forms where face-value receipts or other instruments are printed and where the actual value is printed on the form or instrument.

50. A stores requisition shall not be executed unless particulars, as determined by the Director of Finance, of the vote to be debited in respect of the goods or material supplied are indicated thereon.

51. Subject to the provisions of regulation 50, no stores requisition in respect of a uniform or other clothing shall be executed unless it states, in the case of an issue to a specific person, the name and official designation of the person for whom such uniform or clothing is required and unless the Director of Finance has indicated thereon that it complies with the requirements of the Board regarding such issue.

52. If by order of the Director of Finance delivery is made of goods or material by the supplier direct at a place other than a store, the person authorised by the head of the department concerned to do so shall take delivery thereof and sign the delivery note which shall be sent to the Director of Finance by the head of the department.

53. Goods, material or plant shall not be regarded as redundant or obsolete unless the Board grants authority to do so and in such case the Board shall give directions as to the disposal thereof.

54. (1) Any goods remaining unused after the completion of the work or the fulfilment of the purpose for which they were issued shall be returned to the store or to such place as the Director of Finance may direct.

48. Die Direkteur van Finansies dien 'n skriftelike verslag waarin die hoeveelheid en waarde aangegee word van enige surplus of tekort aan goedere en materiaal wat deur 'n voorraadopname aan die lig gebring is, tesame met die redes daarvoor, by die Hoofdirekteur in en hy kan ten opsigte van die voorrade genoem in die voorbehoudsbepaling van regulasie 47 (1) van die hoof van die betrokke departement vereis dat hy skriftelik sodanige redes aan hom verstrek.

49. (1) Alle drukwerk wat te koop aangebied word en sigwaardkwitansies en plaatjies, kwitansieboeke en tjek-vorms word slegs deur die Direkteur van Finansies aangekoop en uitgereik.

(2) Die Direkteur van Finansies hou 'n register van alle aankope en uitreikings wat ingevolge subregulasie (1) gedoen word.

(3) Kwitansie-, lisensie-, tjek-, sigwaarde- of ander vorms met 'n potensiële waarde moet op die wyse deur die Direkteur van Finansies voorgeskryf, genommer en verskaf word, en dié vorms moet in numerieke volgorde gebruik word en die oorspronklikes, duplikate en/of teenblaaie van gekanselleerde vorms en die duplikate en/of teenblaaie van gebruikte vorms moet vir inspeksie deur die Kontroleur en Ouditeur-generaal gehou word.

(4) Die Direkteur van Finansies tref die nodige reëlings om te verseker dat die Kontroleur en Ouditeur-generaal skriftelik deur die Raad se drukkers verwittig word van besonderhede van alle sigwaarde- en ander vorms met 'n potensiële waarde wat vir die Raad gedruk word. Die volgende besonderhede moet verstrek word:

(a) Tipe vorm, byvoorbeeld tjekboeke, kwitansieboeke, ens.;

(b) getal boeke en/of vorms;

(c) serienommers toegeken;

(d) datum waarop die vorms aan die Raad versend is; en

(e) denominasie van vorms en gevalle waar sigwaardekwitansies of ander stukke gedruk is en waar die werklike waarde op die vorm of stuk gedruk is.

50. 'n Voorrade-rekwisisie word nie uitgevoer nie, tensy besonderhede, soos deur die Direkteur van Finansies vasgestel, daarop aangedui word van die begrotingspos wat ten opsigte van die goedere of materiaal gelewer, gedebiteer moet word.

51. Behoudens die bepalinge van regulasie 50, mag geen voorraderekwisisie ten opsigte van 'n uniform of ander kleding uitgevoer word nie, tensy daarin, in die geval van 'n uitreiking aan 'n spesifieke persoon, melding gemaak word van die naam en ampsbenaming van die persoon vir wie sodanige uniform of kleding aangevra word, en tensy die Direkteur van Finansies daarop aangedui het dat dit aan die Raad se vereistes ten opsigte van sodanige uitreiking voldoen.

52. Indien goedere of materiaal in opdrag van die Direkteur van Finansies deur die leweransier regstreeks by enige plek, uitgesonderd 'n magasyn, afgelewer word, neem die persoon wat deur die hoof van die betrokke departement daartoe gemagtig is, dit in ontvangs en onderteken die afleweringsbrief wat deur die hoof van die departement aan die Direkteur van Finansies gestuur word.

53. Goedere, materiaal of uitrusting mag nie as oortollig of uitgedien beskou word nie, tensy die Raad magtiging daartoe verleen en in dié geval gee die Raad opdrag ten opsigte van die beskikking daarvoor.

54. (1) Enige goedere wat nog nie gebruik is na die voltooiing van die werk of die bereiking van die doel waarvoor dit uitgereik is nie, word terugbesorg aan die magasyn of aan sodanige plek as wat die Direkteur van Finansies gelas.

(2) A department returning surplus goods in terms of subregulation (1) shall send to the Director of Finance an advice note in such form as he may prescribe which specifies fully the goods so returned.

55. No order for the purchase of goods on the rendering of a service shall be placed on behalf of the Board or shall be valid unless—

(a) it is on a prescribed order form approved by the Board; and

(b) such form has been signed by the Director of Finance.

56. A head of a department shall be responsible for the safe custody of goods or material issued to his department and shall, if requested to do so by the Director of Finance, furnish full details of any goods or material held by his department.

57. (1) When a change of officers primarily responsible for stores, equipment or livestock takes place, a handing-over certificate, in the form set out in Schedule A, shall be duly completed and a copy thereof filed for reference.

(2) Should exceptional circumstances render a complete check of the stores, equipment or livestock on taking over impracticable the Chief Director may grant prior authority for the use of such modified handing-over certificate as is, in his opinion, adequate to the needs of the case. A copy of such certificate shall be filed for reference.

(3) If for any reason the officer from whom the stores should be taken over is not available to complete the handing-over certificate, an independent officer shall be appointed to assist the officer taking over with the checking of the stores and the certification of any discrepancies.

(4) In the absence of a handing-over certificate in the prescribed or authorised modified form, the officer taking over shall be liable for shortages, unless it can be established that they existed prior to his taking over.

58. (1) Whenever Board stores have to be disposed of the Director of Finance shall be furnished with a list of such stores and with the reasons for their disposal.

(2) The stores referred to in subregulation (1) shall be disposed of in accordance with the provisions of regulations 19 to 43.

(3) No Board stores which have been disposed of shall be handed over to the purchaser before the full purchase price has been paid or guaranteed.

Payments

59. (1) Every payment, except a petty cash disbursement, shall be made by means of a banking account of the Board and each cheque drawn on such banking account shall be signed by two officers authorised to do so by the Board.

(2) Such account shall be held at a registered commercial bank approved by the Board.

60. (1) A head of a department shall certify in respect of each account to be paid for goods supplied or services rendered to or work performed for his department, that it is in order, that the goods or services, as the case may be, were in fact supplied or rendered or that the work was in fact done, that the price charged is reasonable or according to contract and that it is within a vote authorised by the Board.

(2) 'n Departement wat ingevolge subregulasie (1) oortollige goedere terugbesorg, stuur aan die Direkteur van Finansies 'n adviesbrief in sodanige vorm as wat hy voorskryf, waarin die goedere wat aldus terugbesorg word volledig gespesifiseer word.

55. Geen bestelling vir die aankoop van goedere of vir die lewering van 'n diens mag namens die Raad geplaas word of is geldig nie, tensy—

(a) dit op 'n voorgeskrewe bestelvorm wat deur die Raad goedgekeur is ingedien is; en

(b) sodanige bestelvorm deur die Direkteur van Finansies onderteken is.

56. 'n Hoof van 'n departement is verantwoordelik vir die veilige bewaring van goedere of materiaal wat aan sy departement uitgereik is en verstrekk, indien die Direkteur van Finansies dit verlang, volledige besonderhede van enige goedere of materiaal wat sy departement in besit het.

57. (1) Wanneer 'n verwisseling plaasvind van beamptes wat in die eerste plek vir voorrade, uitrusting of lewende hawe verantwoordelik is, moet 'n oorhandigingsertifikaat in die vorm in Bylae A uiteengesit behoorlik ingevul word en 'n kopie daarvan moet vir naslaandoeleindes bewaar word.

(2) Indien buitengewone omstandighede 'n volledige kontrole van voorrade, uitrusting of lewende hawe by oorname onuitvoerbaar maak, kan die Hoofdirekteur voorafgaande magtiging verleen tot die gebruik van sodanige gewysigde oorhandigingsertifikaat as wat volgens sy beskouing voldoende vir die vereistes van die geval is. 'n Kopie van sodanige sertifikaat moet vir naslaandoeleindes bewaar word.

(3) As die beampte van wie die voorrade oorgeneem moet word, om die een of ander rede nie beskikbaar is om die oorhandigingsertifikaat in te vul nie, moet 'n onpartydige beampte benoem word om die beampte wat oorneem, by te staan met die nagaan van die voorrade en die sertifisering van enige verskille.

(4) By ontstentenis van 'n oorhandigingsertifikaat in die voorgeskrewe of goedgekeurde gewysigde vorm, is die beampte wat oorneem vir tekorte aanspreeklik, tensy vasgestel kan word dat die tekorte bestaan het voordat hy oorgeneem het.

58. (1) Wanneer Raadsvoorrade van die hand gesit moet word, moet die Direkteur van Finansies voorsien word van 'n lys van sodanige voorrade en van die redes waarom hulle van die hand gesit moet word.

(2) Die voorrade in subregulasie (1) bedoel, word ooreenkomstig die bepalings van regulasies 19 tot 43 van die hand gesit.

(3) Geen Raadsvoorrade wat van die hand gesit is, word aan die koper oorhandig voordat die volle koopprys betaal of gewaarborg is nie.

Betalings

59. (1) Elke betaling, uitgesonderd 'n kleinkasbetaling, geskied deur middel van 'n bankrekening van die Raad en elke tjek wat op sodanige bankrekening getrek word, word deur twee beamptes wat deur die Raad daartoe gemagtig is, geteken.

(2) Sodanige rekening word by 'n geregistreerde handelsbank gehou wat deur die Raad goedgekeur is.

60. (1) 'n Hoof van 'n departement sertifiseer ten opsigte van elke rekening wat betaal moet word vir goedere wat verskaf is of dienste wat gelewer is aan of werk wat verrig is vir sy departement, dat dit in orde is, dat die goedere of dienste, al na die geval, inderdaad verskaf of gelewer is of dat die werk inderdaad gedoen is, dat die prys wat gevra word redelik of ooreenkomstig die kontrak is en dat dit binne 'n begrotingspos val wat deur die Raad goedgekeur is.

(2) Such account shall be sent to the Director of Finance with supporting vouchers and he or an officer authorised to do so by him shall approve such vouchers before settlement of the account.

61. Progress payments in respect of a contract shall be limited to the value of the work done and the material supplied, as certified in terms of regulation 60 (1), less the amount of previous payments made and the amount of retention money withheld in terms of the contract.

62. The Director of Finance shall not in respect of any contract make any payment in excess of the total amount authorised by the Board unless the Board has resolved otherwise after considering a written report by the Chief Director stating the reasons why the excess expenditure should be incurred.

63. An imprest account for petty cash disbursements shall be opened only with the written approval of the Chief Director after the Director of Finance has submitted to him a report setting out the amount that may be kept in such account, the nature and extent of the payments that may be made therefrom and what supporting vouchers are to be completed for such payments.

64. The Director of Finance shall submit monthly to the Chief Director a report in respect of the immediately preceding month setting out the cash and bank balances as at the beginning of that month, the total amounts received and payments made during that month and the cash and bank balances as at the end of that month reconciled with the bank statements.

65. Not later than the 31 October of each financial year, the Director of Finance shall submit a report to the Chief Director in respect of those cases in which, in his opinion, the discrepancy between the actual and the estimated revenue or between the actual and the estimated expenditure for at least the first five months of that financial year is of such a serious nature as to require to be brought to the notice of the Board.

Capital expenditure

66. Capital expenditure except that referred to in regulation 22 (1), however financed and notwithstanding that provision has been made therefor in the annual estimates, shall not be incurred without the express approval of the Board.

67. The head of a department shall in respect of a recommendation made by him for the execution of works or any other undertaking entailing capital expenditure, submit with such recommendation a report setting out the following information in respect of such works or undertaking to the Chief Director:

(a) The total estimated cost with a complete analysis thereof and any consequential expenditure which will arise as a result of the works or undertaking;

(b) the estimated capital amount to be expended annually in respect of the works or undertaking;

(c) the estimated annual revenue to be derived and the estimated annual expenditure of any kind, including expenditure on staff, to be incurred when the works or undertaking is taken into use;

(d) the estimated life of the asset to be created; and

(e) any other information required by the Chief Director.

68. Expenditure which is to be met by means of a loan shall not be incurred until all approvals required by law have been obtained and all other statutory requirements have been complied with.

(2) Sodanige rekening word tesame met stawende bewysstukke aan die Direkteur van Finansies gestuur en hy of 'n beampte wat deur hom daartoe gemagtig is, keur sodanige bewysstukke voor die vereffening van die rekening goed.

61. Vorderingsbetalings ten opsigte van 'n kontrak word beperk tot die waarde van die werk wat verrig is en die materiaal wat verskaf is, soos gesertifiseer ingevolge regulasie 60 (1), min die bedrag van vorige betalings en die retensiegeld wat ingevolge die kontrak agtergehou word.

62. Die Direkteur van Finansies mag nie ten opsigte van enige kontrak enige betaling doen wat die totale bedrag deur die Raad gemagtig, oorskry nie, tensy die Raad anders besluit het nadat 'n skriftelike verslag deur die Hoofdirekteur met vermelding van die redes vir die aangaan van die oorskrydingsuitgawes oorweeg is.

63. 'n Kasvoorskotrekening vir kleinkasbetalings word geopen slegs met die skriftelike goedkeuring van die Hoofdirekteur nadat die Direkteur van Finansies verslag aan hom voorgelê het waarin bepaal word watter bedrag in sodanige rekening gehou kan word, die aard en omvang van die betalings wat daaruit gedoen kan word en watter stawende bewysstukke vir sodanige betalings ingevul moet word.

64. Die Direkteur van Finansies dien maandeliks by die Hoofdirekteur 'n verslag ten opsigte van die onmiddellik voorafgaande maand in waarin die kontant- en bank-saldo soos aan die begin van daardie maand, die totale bedrae gedurende daardie maand ontvang en betalings gedoen en die kontant- en banksaldo soos aan die einde van daardie maand met die bankstate gerekonsilieer, uiteengesit word.

65. Nie later nie as 31 Oktober van elke boekjaar dien die Direkteur van Finansies by die Hoofdirekteur 'n verslag ten opsigte van daardie gevalle in waarin die verskil tussen die werklike en geraamde inkomste of tussen die werklike en die geraamde uitgawe vir minstens die eerste vyf maande van daardie boekjaar, na sy mening, van so 'n ernstige aard is dat dit onder die Raad se aandag gebring moet word.

Kapitaaluitgawe

66. Kapitaaluitgawes, uitgesonderd dié in regulasie 22 (1) genoem, word, hoe dit ook al gefinansier is en nie-teenstaande die feit dat voorsiening daarvoor op die jaarlikse begroting gemaak is, nie sonder die uitdruklike goedkeuring van die Raad aangegaan nie.

67. Die hoof van 'n departement dien ten opsigte van 'n aanbeveling deur hom gedoen vir die uitvoering van werke of 'n ander onderneming wat kapitaaluitgawe meebring, tesame met sodanige aanbeveling 'n verslag by die Hoofdirekteur in waarin die volgende inligting aangaande sodanige werke of onderneming uiteengesit word:

(a) Die totale geraamde koste met 'n volledige ontleding daarvan en enige gevolglike uitgawe wat as gevolg van die werke of onderneming sal ontstaan;

(b) die geraamde kapitaalbedrag wat jaarliks ten opsigte van die werke of onderneming bestee moet word;

(c) die geraamde jaarlikse inkomste wat verkry sal word en die geraamde jaarlikse uitgawe van enige aard, insluitende uitgawes aan personeel, wat aangegaan sal moet word wanneer die werke of onderneming in gebruik geneem word;

(d) die geraamde lewensduur van die bate wat geskep sal word; en

(e) enige ander inligting wat deur die Hoofdirekteur vereis word.

68. Uitgawe wat deur middel van 'n lening bestry word, mag nie aangegaan word voordat alle goedkeuring by wet vereis, verkry is en alle ander statutêre vereistes nagekom is nie.

Costing and departmental work

69. (1) All works, the cost of which is expected to exceed R1 000, which cost shall include the maintenance and repair of such works, and such other work as may be determined by the Board, shall not be carried out departmentally unless the Director of Finance has on application by the head of the department concerned issued a works order therefor.

(2) The Director of Finance may refuse to issue a works order as referred to in subregulation (1) if the application therefor is not supported by such information relating to material, labour, transport and other cost as he may deem necessary.

(3) An application for the issue of a works order shall be submitted on a form prescribed by the Director of Finance and the vote which the relevant expenditure is to be charged shall be stated therein.

70. Cost accounts shall be kept by the Director of Finance in such form as he may determine in respect of all works referred to in regulation 69.

71. (1) No goods of any kind which belong to the Board or for which it is liable shall be supplied to, and no work shall be carried out by it for, any other person without the Board's approval and unless the Board is satisfied that the supplying of such goods or the execution of such work is to Board's advantage.

(2) No goods shall be supplied to and no work shall be begun for any person until he has either paid in full therefor or entered into such an agreement in writing and given such security for the payment to the Board of its charges therefor as the Chief Director may consider necessary for the proper protection of the Board.

Completing of projects

72. On completion of the work for which a works order has been issued, the head of the department concerned shall forthwith notify the Director of Finance thereof and if the difference between the actual and the estimated cost of that work exceeds 10 per cent, he shall forthwith submit to the Director of Finance his reasons therefor in writing.

73. The head of a department concerned shall as soon as practicable after all the work under a capital vote has been completed advise the Director of Finance accordingly, giving all the reasons for the excess expenditure or the saving, as the case may be, except in cases where the excess expenditure or saving do not exceed 10 per cent, and recommending that the vote be closed, and the Director of Finance shall submit a written report to the Chief Director on such recommendation for consideration by the Board.

Assets

74. (1) The Director of Finance shall keep a register in which shall be recorded details of all assets of the Board save those referred to in regulation 75 (1).

(2) When an asset under the control of the head of a department has been purchased, sold, demolished, destroyed or damaged or any other event materially affecting its value has occurred, such head shall forthwith report the facts to the Chief Director in writing.

(3) The head of a department shall at such intervals as the Chief Director may prescribe submit to him a written report giving such particulars concerning all assets under the control of such head as the Director of Finance may require.

75. (1) Each department shall keep inventories, in a form to be approved by the Chief Director, of all animals, plant, tools, furniture and other property of the

Kosteberekening en departementele werk

69. (1) Alle werke waarvan die koste na verwagting R1 000 sal oorskry, welke koste die onderhoud en herstel van sodanige werke insluit, en sodanige ander werk as wat deur die Raad bepaal word, mag nie departementeel uitgevoer word nie tensy die Direkteur van Finansies op aansoek deur die hoof van die betrokke departement, 'n werkorder daarvoor uitgereik het.

(2) Die Direkteur van Finansies kan weier om 'n werkorder, soos vermeld in subregulasie (1), uit te reik indien die aansoek daarom nie gestaaf word deur sodanige inligting met betrekking tot materiaal, arbeid, vervoer en ander koste as wat hy nodig ag nie.

(3) 'n Aansoek om die uitreiking van 'n werkorder word ingedien op 'n vorm deur die Direkteur van Finansies voorgeskryf, en die begrotingspos waarteen die betrokke uitgawe in rekening gebring moet word, word daarin vermeld.

70. Kosterekenings word deur die Direkteur van Finansies gehou in dié vorm wat hy bepaal ten opsigte van alle werke in regulasie 69 genoem.

71. (1) Geen goedere van enige soort wat aan die Raad behoort of waarvoor hy aanspreeklik is, word gelewer aan, en geen werk word deur hom uitgevoer vir enige persoon sonder die Raad se goedkeuring nie en tensy die Raad daarvan oortuig is dat die lewering van sodanige goedere of die uitvoering van sodanige werk tot die Raad se voordeel strek.

(2) Geen goedere word gelewer aan, en geen werk word begin nie vir, enige persoon voordat hy of ten volle daarvoor betaal het of sodanige ooreenkoms op skrif aangegaan het en sodanige sekuriteit vir die betaling aan die Raad van sy koste daarvoor gegee het as wat die Hoofdirekteur vir die behoorlike beskerming van die Raad nodig ag.

Voltooiing van projekte

72. Wanneer die werk voltooi is waarvoor daar 'n werkorder uitgereik is, verwittig die hoof van die betrokke departement onverwyld die Direkteur van Finansies daarvan en as die verskil tussen die werklike en die geraamde koste van daardie werk 10 persent oorskry, lê hy onverwyld sy redes daarvoor op skrif aan die Direkteur van Finansies voor.

73. Die hoof van 'n betrokke departement stel so gou doenlik nadat al die werk onder 'n kapitaalbegrotingspos voltooi is, die Direkteur van Finansies dienooreenkomstig in kennis, behalwe in gevalle waar die oorskrydingsuitgawe of besparing nie meer as 10 persent is nie, en verstrek al die redes vir die oorskrydingsuitgawe of besparing, al na die geval, en beveel aan dat die begrotingspos gesluit word, en die Direkteur van Finansies lê 'n skriftelike verslag oor sodanige aanbeveling aan die Hoofdirekteur vir oorweging deur die Raad voor.

Bates

74. (1) Die Direkteur van Finansies hou 'n register waarin besonderhede van alle bates van die Raad, uitgesonderd dié wat in regulasie 75 (1) gemeld is, aangeteken word.

(2) Wanneer 'n bate onder die beheer van 'n hoof van 'n departement aangekoop, verkoop, gesloop, vernietig of beskadig is of enige gebeurtenis wat sy waarde wesenlik affekteer, plaasgevind het, rapporteer sodanige hoof onmiddellik die feite op skrif aan die Hoofdirekteur.

(3) Die hoof van 'n departement lê by sodanige tussenpose as wat die Hoofdirekteur voorskryf aan hom 'n skriftelike verslag voor van sodanige hoof as wat die Direkteur van Finansies vereis.

75. (1) Elke departement hou inventarisse, in 'n vorm wat deur die Hoofdirekteur goedgekeur word, van alle diere, uitrusting, gereedskap, meubels en ander eiendom

Board, particulars of which the Board has not required to be recorded in the register referred to in regulation 74 (1).

(2) At such date during every financial year of the Board as the Chief Director may decide every head of a department shall cause a comparison to be made between the inventories referred to in subregulation (1) and the assets in the possession of his department and shall report to the Chief Director, in writing, the result of such comparison.

(3) If any asset referred to in the aforesaid inventories is found not to be in the department's possession, the head of the department shall include a statement of all the facts relevant to the shortage in the report referred to in subregulation (2).

(4) The Director of Finance shall submit a report, in writing, setting out the relevant facts relating to the absence of any asset brought to his notice in terms of subregulation (3) and the Chief Director shall report to the Board thereon.

Insurance

76. The Director of Finance shall whenever necessary submit for the Board's approval a written report to the Chief Director setting out any insurance of its property or interests that should in his opinion be effected.

77. (1) The Director of Finance may at any time require from a head of a department, who shall duly supply, a statement setting out the assets held by that department, the risks requiring to be insured and any other information which the Director of Finance may deem necessary and the Director of Finance shall in accordance with such statement and subject to the provisions of regulation 76 submit a written report.

(2) It shall be the duty of a head of a department to notify the Director of Finance without delay of any new insurable risk or of any alteration in an existing insurable risk which has arisen in connection with his department.

78. On the occurrence of any event giving rise or likely to give rise to a claim by or against the Board or against its insurers the head of the department concerned shall notify the Director of Finance of that event and the Director of Finance shall as soon as possible notify the Board's insurer thereof.

79. (1) The Director of Finance shall keep a register in which particulars of all insurance policies held by the Board shall be entered and he shall be responsible for the payment of all premiums and shall ensure that, subject to subregulation (2), all claims which arise under such policies are instituted.

(2) The Director of Administration shall be responsible for ensuring that all legal matters arising out of insurance policies receive the necessary attention.

Investments

80. The Board shall lay down a policy specifying the general principles according to which its funds shall be invested and its securities acquired and disposed of by the Director of Finance subject to the provisions of section 13 (6) of the Act.

Internal audit and accounting

81. (1) The Director of Finance and members of an internal audit staff shall be entitled to require production of or access to all books, accounts and other records relating to the financial matters of any department.

van die Raad, ten opsigte waarvan die Raad nie vereis het dat besonderhede in die register in regulasie 74 (1) genoem, aangeteken word nie.

(2) Op sodanige datum gedurende elke boekjaar van die Raad as wat die Hoofdirekteur besluit, laat elke hoof van 'n departement 'n vergelyking van die inventarisse genoem in subregulasie (1) en die bates in die besit van sy departement maak, en hy doen skriftelik aan die Direkteur van Finansies verslag van die resultaat van sodanige vergelyking.

(3) Indien daar bevind word dat enige bate genoem in bogenoemde inventarisse nie in besit van die departement is nie, sluit die hoof van 'n departement 'n staat in van al die feite van toepassing op die tekort in die verslag in subregulasie (2) genoem.

(4) Die Direkteur van Finansies dien 'n skriftelike verslag in met vermelding van al die betrokke feite betreffende die afwesigheid van enige bate wat ingevolge subregulasie (3) onder sy aandag gebring is en die Hoofdirekteur doen aan die Raad verslag daarvoor.

Versekering

76. Die Direkteur van Finansies dien, wanneer ook al nodig, vir die Raad se goedkeuring 'n skriftelike verslag in by die Hoofdirekteur waarin hy die versekering van die Raad se eiendom of belange wat na sy mening aangegaan behoort te word, uiteensit.

77. (1) Die Direkteur van Finansies kan te eniger tyd 'n staat vereis van 'n hoof van 'n departement wat dit na behore moet indien, waarin die bates in die besit van daardie departement, die risiko's wat verseker moet word en enige ander inligting wat die Direkteur van Finansies nodig ag, uiteengesit is en die Direkteur van Finansies lê, ooreenkomstig sodanige staat en behoudens die bepalinge van regulasie 76, 'n skriftelike verslag voor.

(2) Dit is die plig van 'n hoof van 'n departement om die Direkteur van Finansies onverwyld in kennis te stel van enige nuwe versekerbare risiko of enige verandering aan 'n bestaande versekerbare risiko wat in verband met sy departement ontstaan het.

78. By die voorkoms van enige gebeurtenis wat aanleiding gee of wat moontlik aanleiding kan gee tot 'n eis deur of teen die Raad of teen sy versekeraars, verwittig die hoof van die betrokke departement die Direkteur van Finansies van daardie gebeurtenis en die Direkteur van Finansies verwittig so gou moontlik die Raad se versekeraar daarvan.

79. (1) Die Direkteur van Finansies hou 'n register waarin besonderhede van alle versekeringspolisse in besit van die Raad aangeteken word en hy is verantwoordelik vir die betaling van alle premies en moet verseker dat, behoudens subregulasie (2), alle eise wat uit sodanige polisse ontstaan, ingestel word.

(2) Die Direkteur van Administrasie is daarvoor verantwoordelik dat alle regsaaengeleenthede van die Raad voortspruitende uit versekeringspolisse die nodige aandag geniet.

Beleggings

80. Die Raad bepaal 'n beleid wat die algemene beginsels spesifiseer waarvolgens sy fondse belê en sy sekuriteite verkry en van die hand gesit word deur die Direkteur van Finansies, behoudens die bepalinge van artikel 13 (6) van die Wet.

Interne ouditering en boekhou

81. (1) Die Direkteur van Finansies en lede van 'n interne ouditeringspersoneel is geregtig om te eis dat alle boeke, rekeninge en ander stukke aangaande die geldelike aangeleenthede van enige departement getoon word, of om toegang daartoe te hê.

(2) A head of a department and every officer thereof shall at the request of the Director of Finance furnish him to the best of his knowledge with such information relating to such financial matters as he may specify.

82. (1) The system operated by a department for the collection of revenue, the keeping of books or any records relating to financial matters including costing shall be subject to the approval of the Director of Finance and no such system shall be altered or departed from without the prior approval of the Director of Finance: Provided that such approval shall be given after consultation with the Controller and Auditor-General.

(2) No erasures shall be made in books and records. When an alteration becomes necessary, the incorrect entry shall be ruled out and the correction inserted above and such alteration shall be initialled by the officer making it. Under systems of mechanised accounting the necessary adjustments appropriate to the system shall be made, but if errors are corrected manually the correction shall be verified immediately and be signed by the supervisor or checking officer. Green ink or green pencil may not be used on official documents.

Custody of documents

83. (1) All deeds of transfer, title deeds, leases, agreements and similar documents shall, upon completion, be placed in safe custody in accordance with the directions of the Director of Administration.

(2) The Director of Administration shall keep or cause to be kept a register of all documents mentioned in sub-regulation (1) in which the number, nature, period of validity and any other information of importance regarding each document, shall be recorded.

Payment of salaries, wages and allowances

84. (1) The Director of Finance shall keep a record in which all relevant particulars relating to the salary, wages, allowances and leave of every employee of the Board are recorded.

(2) Pay sheets shall be approved by the Director of Finance and payment shall be made in accordance therewith.

(3) The Director of Finance shall pay all salaries, wages and allowances in such manner as the Board may determine.

85. A head of a department shall forthwith notify the Director of Finance of any change in or addition to his staff, of any alteration in a salary or wage scale, of any leave granted and of any absence of any employee from duty without leave.

Losses of moneys and other property of the Board to be reported and made good

86. (1) Any loss arising from any improper payment, fruitless expenditure or failure to collect any moneys due to the Board, or any deficiency in, loss or destruction of or damage to money, stamps, face-value instruments and forms having a potential value, securities, stores or other property of the Board shall be reported immediately by the head of the department to the Chief Director and to the Controller and Auditor-General, furnishing such particulars as are available: Provided that the Chief Director in consultation with the Controller and Auditor-General, determine that a report need not be submitted or else permit certain losses to be reported by means of statements at set intervals.

(2) The Chief Director shall ensure that all losses are made good by the officer responsible therefor or the person who benefited thereby.

(2) 'n Hoof van 'n departement en elke beamppte daarvan verskaf op versoek van die Direkteur van Finansies na sy beste wete sodanige inligting aan die Direkteur van Finansies met betrekking tot sodanige geldelike aangeleenthede as wat hy spesifiseer.

82. (1) Die stelsel gevolg deur 'n departement vir die invordering van inkomste, die hou van boeke of enige stukke aangaande geldelike aangeleenthede met inbegrip van kosteberekening is onderworpe aan die goedkeuring van die Direkteur van Finansies en sonder die Direkteur van Finansies se vooraf verkreeë goedkeuring mag sodanige stelsel nie verander word of daarvan afgewyk word nie: Met dien verstande dat sodanige goedkeuring verleen word na oorlegpleging met die Kontroleur en Ouditeur-generaal.

(2) Geen uitwissing mag in boeke of rekords gemaak word nie. As 'n verandering aangebring moet word, moet die verkeerde inskrywing deurgestreep en die korreksie bokant ingeskryf word en sodanige verandering deur die beamppte wat dit aanbring, geparafeer word. Met masjienboekhoustelsels moet die nodige verandering eie aan die stelsel aangebring word, maar as die foute met die hand reggestel word, moet die regstelling onmiddellik geverifieer en deur die toesighouer of nasiener geteken word. Groen ink of groen potlood mag nie op amptelike stukke gebruik word nie.

Bewaring van dokumente

83. (1) Alle transportaktes, eiendomsbewyse, huurkontrakte, ooreenkomste en dergelike stukke word by voltooiing in veilige bewaring geplaas ooreenkomstig die voorskrifte van die Direkteur van Administrasie.

(2) Die Direkteur van Administrasie hou 'n register of laat 'n register hou van alle dokumente gemeld in sub-regulasie (1), waarin die nommer, aard, geldigheidsduur en enige ander inligting van belang aangaande elke dokument aangeteken word.

Betaling van salarisse, lone en toelaes

84. (1) Die Direkteur van Finansies hou 'n opgawe waarin alle toepaslike besonderhede met betrekking tot die salaris, loon, toelaes en verlof van elke werknemer van die Raad aangeteken word.

(2) Betaalstate word deur die Direkteur van Finansies goedgekeur en betaling word dienooreenkomstig gedoen.

(3) Die Direkteur van Finansies betaal alle salarisse, lone en toelaes op sodanige wyse as wat die Raad bepaal.

85. 'n Hoof van 'n departement stel die Direkteur van Finansies onverwyld in kennis van enige wisseling van of byvoeging by sy personeel, van enige wysiging in 'n salaris- of loonskaal, van enige verlof toegestaan en van enige afwesigheid van 'n werknemer van diens sonder verlof.

Verliese van gelde en ander eiendom van die Raad moet gerapporteer en goedgemaak word

86. (1) Enige verlies wat ontstaan uit enige onregmatige betaling, vrugtelose uitgawe of versuim om gelde wat aan die Raad verskuldig is, in te vorder, of enige tekort in, verlies, vernietiging of beskadiging van geld, seëls, sigwaardestukke en vorms met 'n potensiële waarde, sekuriteite, voorrade of ander eiendom van die Raad, moet onmiddellik deur die departementshoof aan die Hoofdirekteur en die Kontroleur en Ouditeur-generaal gerapporteer word met verstreking van die beskikbare besonderhede. Met dien verstande dat die Hoofdirekteur in oorleg met die Kontroleur en Ouditeur-generaal kan bepaal dat 'n verslag nie ingedien hoef te word nie of anders kan toelaat dat sekere verliese deur middel van state op gesette tye gerapporteer word.

(2) Die Hoofdirekteur moet toesien dat alle verliese goedgemaak word deur die beamppte wat daarvoor verantwoordelik is of die persoon wat voordeel daaruit trek.

(3) Should a loss not be made good in full, the Board may authorise the writing off of such loss.

Safes and strongrooms

87. (1) Applications for safes and strongrooms shall be addressed to the Director of Finance who shall be responsible for the supply, disposal, removal, repair and maintenance of safes and strongrooms and all matters relating thereto. All instructions issued by the Director of Finance shall be carefully observed.

(2) A complete register of safes and strongrooms shall be maintained by the Director of Finance who shall distinctively number all safes and strongrooms. A metal tablet bearing a code number relating to the safe or strongroom shall be attached to each of the original keys and duplicate keys.

(3) Unless other special arrangements are made with the sanction of the Director of Finance duplicate keys of all safes and strongrooms shall be lodged with the Director of Finance who shall keep a register thereof. A receipt shall be obtained for every key lodged and such receipt shall be kept by the responsible officer in a secure place other than the safe or strongroom to which the key belongs.

(4) If any safe becomes redundant the responsible officer shall immediately report the fact to the Director of Finance and await the instructions of that department regarding removal. No safe shall be transferred from one department or station to another without the prior consent of the Director of Finance who shall be informed of all transfers of safes and of all changes of custodians of safes and strongrooms.

(5) Whenever a safe is transferred or there is a change of custodian of a safe or strongroom the relative handing-over certificate (Schedule B) shall be completed by the present custodian and the officer who is to become the new custodian and a copy forwarded to the Director of Finance. Failure to obtain such handing-over certificate may render the custodian taking over liable to penalties for the loss of keys. Temporary changes due to annual leave need not be reported: Provided that the custodian going on leave shall ensure the return to him intact of all keys which he has handed over. If all keys are not returned by the relief officer in the same condition in which they were handed to him, the custodian shall report the matter to the Director of Finance forthwith, otherwise the custodian will be held liable for loss or damage sustained during his absence.

(6) All correspondence regarding safes and strongrooms shall be directed to the Director of Finance who shall arrange for any work or repairs to a safe or strongroom. In no circumstances shall any attempt be made by the custodian or any other officer to open such safe or strongroom or to force any locks or to tamper in any way with the mechanism of such safe or strongroom and no work in connection with the repair or alteration of safes or strongrooms or keys or combinations thereof or the manufacture of duplicate keys, shall be carried out or ordered except with the authority and under the direction of the Director of Finance. No impression whatsoever of safe or strongroom or cash box keys shall be made at any time.

(3) Indien 'n verlies nie ten volle goedgemaak word nie kan die Raad magtiging verleen vir die afskrywing van sodanige verlies.

Brandkaste en brandkamers

87. (1) Aansoeke om brandkaste of brandkamers moet gerig word aan die Direkteur van Finansies wat verantwoordelik is vir die verskaffing van, beskikking oor, verwydering, herstel en onderhoud van brandkaste en brandkamers en alle sake in verband daarmee. Alle instruksies wat deur die Direkteur van Finansies uitgereik word, moet noukeurig nagekom word.

(2) 'n Volledige register van brandkaste en brandkamers moet gehou word deur die Direkteur van Finansies wat aan elke brandkas en brandkamer 'n onderskeidingsnommer moet toeken. 'n Metaalplaatjie met 'n kode-nummer ten opsigte van die brandkas of brandkamer daarop moet aan elkeen van die oorspronklike sleutels en duplikaatsleutels geheg word.

(3) Tensy ander spesiale reëlings met die toestemming van die Direkteur van Finansies getref word, moet die duplikaatsleutels van alle brandkaste en brandkamers in bewaring gegee word aan die Direkteur van Finansies wat 'n register daarvan moet hou. 'n Kwitansie moet verkry word vir elke sleutel wat in bewaring gegee word en dié kwitansie moet deur die verantwoordelike beampte op 'n ander veilige plek as die brandkas of brandkamer waarvan die sleutel behoort, gehou word.

(4) Indien 'n brandkas oortollig word, moet die verantwoordelike beampte die Direkteur van Finansies onmiddellik daarvan in kennis stel en die instruksies van daardie departement betreffende die verwydering daarvan afwag. Geen brandkas mag sonder die voorafverkreë toestemming van die Direkteur van Finansies van een Departement of standplaas na 'n ander verplaas word nie en die Direkteur van Finansies moet in kennis gestel word van alle verplasings van brandkaste en van alle veranderings van bewaarders van brandkaste en brandkamers.

(5) Wanneer 'n brandkas verplaas word of daar 'n verandering van bewaarder van 'n brandkas of brandkamer is, moet die betrokke oorhandigingstifikaat (Bylae B) deur die huidige bewaarder ingevul word, asook deur die beampte wat die nuwe bewaarder word, en 'n kopie moet aan die Direkteur van Finansies gestuur word. Versuim om dié oorhandigingstifikaat te verkry, stel die bewaarder wat oorneem bloot aan strawwe vir die verlies van die sleutels. Tydelike veranderings as gevolg van jaarlikse verlof hoef nie gerapporteer te word nie: Met dien verstande dat die bewaarder wat met verlof gaan, moet sorg dat alle sleutels wat hy oorhandig het, intak aan hom terugbesorg word. As alle sleutels nie deur die aflosbeampte terugbesorg word in dieselfde toestand as dié waarin dit aan hom oorhandig is nie, moet die bewaarder die saak onmiddellik aan die Direkteur van Finansies rapporteer, anders word die bewaarder aanspreeklik gehou vir die verlies of skade gedurende sy afwesigheid gely.

(6) Alle korrespondensie betreffende brandkaste en brandkamers moet aan die Direkteur van Finansies gerig word wat reëlings moet tref vir enige werk of herstelwerk aan 'n brandkas of brandkamer. Die bewaarder of enige ander beampte niag onder geen omstandighede probeer om die brandkas of brandkamer oop te maak of om enige slotte te forseer of om op enige wyse aan die meganisme van die brandkas of brandkamer te peuter nie, en geen werk in verband met die herstel of verandering van brandkaste of brandkamers of die sleutels of kombinasies daarvan of die vervaardiging van duplikaatsleutels mag uitgevoer of gelas word nie, behalwe met die magtiging en in opdrag van die Direkteur van Finansies. Geen afdruk hoegenaamd mag te eniger tyd van sleutels van brandkaste of brandkamers of geldkissies gemaak word nie.

(7) The head of a department shall, in writing, nominate and appoint responsible and reliable officers to be custodians of safes and strongrooms. The Director of Finance shall be notified of the names of such officers specifically nominated.

(8) Safe or strongroom keys which shall be attached to a key-ring and chain with a tablet registered against such keys, shall at all times be in the personal possession of the custodian. They shall not be left or locked in cupboards or in drawers or in any other furniture but shall be carried on the person of the custodian.

(9) A tablet supplied for attachment to the keys of a safe or strongroom against which the tablet is registered, shall not be separated from those keys. Apart from such tablet nothing shall be attached to a set of keys which will identify the keys with the safe or strongroom to which they belong and with the exception of the safe or strongroom keys and the registered tablet, no other keys, official or private, shall be attached to the chain or ring.

(10) Where the door of a safe or strongroom is fitted with more than one lock, the keys of the different locks shall be entrusted to separate officers. At no time shall an officer who is or has been the custodian temporarily or permanently of one of the keys of a safe be permitted to be custodian of the other key or keys of the same safe. These safeguards shall also be applied where safe or strongroom doors are fitted with combination locks.

(11) Any loss of keys of safes or strongrooms shall be reported immediately to the Director of Finance and in no circumstances shall private advertising be undertaken in an endeavour to recover such lost keys. Whenever safe or strongroom keys are found and the custodian is unknown, the matter shall be reported to the Director of Finance and the tablet number quoted. The cost of making good such loss, shall, unless the Board directs otherwise, be borne by the responsible officer.

(12) Requests for the return of duplicate keys shall be made to the Director of Finance and shall be accompanied by the receipt for their lodgement and a complete statement of the reasons for their being required.

(13) The extent of the damage caused by a fire, however trivial, and the effect thereof on a safe or strongroom shall be reported in detail immediately to the Director of Finance. After a fire a safe shall not be moved or disturbed until after the key or keys have been tried.

(14) Any attempt at burglary, successful or otherwise, shall be reported to the South African Police and the Chief Director and a detailed description of the effect of the burglary on the safe or strongroom submitted to the Director of Finance.

(15) Cash-boxes and strong-boxes and their keys shall be the responsibility of officers to whom their custody is entrusted by the head of the department, and shall whenever possible be lodged in a safe or strongroom when not in use.

(16) The Director of Finance shall be responsible for the safe custody of duplicate keys of cash-boxes and strong-boxes which keys shall be appropriately labelled and kept in a safe or strongroom.

(7) Die hoof van 'n departement moet verantwoordelike en betroubare beamptes skriftelik benoem en aanstel as bewaarders van brandkaste en brandkamers. Die name van sodanige beamptes wat spesifiek benoem is, moet aan die Direkteur van Finansies verstrek word.

(8) Brandkas- of brandkamersleutels wat geheg moet word aan 'n sleutelring en -ketting met 'n plaatjie wat ten opsigte van die sleutels geregistreer is, moet altyd in die persoonlike besit van die bewaarder wees. Hulle mag nie in kaste of in laaie of in enige ander meubels gelaat of toegesluit word nie, maar moet aan die persoon van die bewaarder gedra word.

(9) 'n Plaatjie wat verskaf word vir hegting aan die sleutels van 'n brandkas of brandkamer ten opsigte waarvan die plaatjie geregistreer is, mag nie van die sleutels afgehaal word nie. Behalwe dié plaatjie mag niks aan 'n stel sleutels geheg word wat hulle as die sleutels van die brandkamer waaraan dit behoort, sal identifiseer nie, en met uitsondering van die brandkas- of brandkamersleutels en die geregistreerde plaatjie, mag geen ander sleutel, amptelik of privaat, aan die ketting geheg word nie.

(10) Waar die deur van 'n brandkas of brandkamer van meer as een slot voorsien is, moet die sleutels van die verskillende slotte aan afsonderlike beamptes toevertrou word. 'n Beampte wat tydelik of permanent die bewaarder van een van die sleutels van 'n brandkas is of was, mag hoegenaamd nie toegelaat word om die bewaarder van die ander sleutel of sleutels van dieselfde brandkas te wees nie. Hierdie veiligheidsmaatreëls moet ook toegepas word waar brandkas- of brandkamerdeure van kombinasieslotte voorsien is.

(11) Enige verlies van sleutels van brandkaste of brandkamers moet onmiddellik aan die Direkteur van Finansies gerapporteer word, en daar mag onder geen omstandighede privaat geadverteer word in 'n poging om die verlore sleutels terug te kry nie. Wanneer brandkas- of brandkamersleutels gevind word en die bewaarder nie bekend is nie, moet die saak aan die Direkteur van Finansies gerapporteer en die plaatjienommer vermeld word. Tensy die Raad anders bepaal, moet die verantwoordelike beampte die koste om die verlies te dek, dra.

(12) Versoeke dat duplikaatsleutels terugbesorg moet word, moet aan die Direkteur van Finansies gerig word en moet vergesel gaan van die kwitansie wat verkry is toe dit in bewaring gegee is en 'n volledige opgawe van die redes waarom dit nodig is.

(13) Die omvang van skade deur 'n brand veroorsaak, hoe gering ook al, en die uitwerking daarvan op 'n brandkas of brandkamer moet onmiddellik en breedvoerig aan die Direkteur van Finansies gerapporteer word. Na 'n brand mag 'n brandkas nie verskuif word nie en mag daar nie aan gepeuter word nie totdat die sleutels of sleutel getoets is.

(14) Enige poging tot inbraak, geslaagd of andersins, moet aan die Suid-Afrikaanse Polisie en die Hoofdirekteur gerapporteer word en 'n volledige beskrywing van die uitwerking van die inbraak op die brandkas of brandkamer moet aan die Direkteur van Finansies verstrek word.

(15) Geldkissies en brandtrommels en die sleutels daarvan is die verantwoordelikheid van beamptes in wie se bewaring die hoof van die departement dit toevertrou het en moet waar moontlik in 'n brandkas of brandkamer bewaar word wanneer dit nie gebruik word nie.

(16) Die Direkteur van Finansies is verantwoordelik vir die veilige bewaring van duplikaatsleutels van geldkissies en brandtrommels en die sleutels moet van 'n gepaste etiket voorsien en in 'n brandkas of brandkamer bewaar word.

(17) The loss of any key of a cash-box or strong-box shall be reported immediately to the head of the department and the use of the box shall be discontinued until the lock has been altered and a new key supplied. Damage to any key shall likewise be reported to the Director of Finance who shall, if necessary, cause a new key to be made. The cost of providing new keys and altering locks shall be borne by the responsible officer, unless the Board directs otherwise.

(18) Receipts shall be obtained for any keys issued.

(19) A copy of the instructions contained in this regulation shall be pasted to the inside of every safe or strong-room door.

(17) Die verlies van 'n sleutel van 'n geldkissie of brandtrommel moet onmiddellik aan die hoof van die departement gerapporteer word en die kissie of trommel moet aan gebruik onttrek word totdat die slot verander en 'n nuwe sleutel verskaf is. Die beskadiging van enige sleutel moet insgelyks gerapporteer word aan die Direkteur van Finansies wat, indien nodig, 'n nuwe sleutel moet laat maak. Die koste van die verskaffing van nuwe sleutels en die verandering van slotte moet deur die verantwoordelike beampte gedra word, tensy die Raad anders bepaal.

(18) Kwitansies moet vir enige sleutel wat uitgereik word, verkry word.

(19) 'n Afskrif van die instruksies in hierdie regulasie vervat, moet aan die binnekant van elke brandkas- of brandkamerdeur geplak word.

SCHEDULE A HANDING-OVER CERTIFICATE

Department.....
Place.....
Date of handing over.....19.....

In terms of the provisions of regulation 57 (1), we hereby certify that we have completed the handing over of all Board property under the control of the officer-in-charge of..... and that, subject to the discrepancies enumerated on this and the following pages, numbered..... the serviceable property on hand is in accordance with the balances of the ledger, or other records.

We further certify that the following list of discrepancies includes all items which have not hitherto been submitted for authority to adjust.

Signature and official title of officer handing over.....

Signature and official title of officer taking over.....

Article	Unit	Quantities				Value exclusive of worn out or broken articles	Explanation
		As per main ledger or other record	Actually on hand	Surplus	Deficiency		

SCHEDULE B

The Director of Finance,
SAFE.....
(including strongroom)

A. Notice is hereby given in terms of regulation 87 of the Financial Regulations that I,..... handed over safe..... to..... in perfect condition on..... together with the following:

- (a) Outer door keys.....(number);
- (b) drawer keys.....(number);
- (c) inner door keys.....(number);
- (d) cash-box keys.....(number);
- (e) chain and ring with registered table No..... all in perfect condition except.....

Signature of custodian handing over.....
Official title.....
Office address.....
Date.....

B. I,....., do hereby certify that I have taken over safe..... from..... together with the above-mentioned articles and that the keys fit the locks and that all are in perfect condition except..... I certify that the safe regulation has been pasted to the inside of the safe door.
Signature of custodian taking over.....
Official title.....
Office address.....
Date.....

BYLAE A

OORHANDIGINGSERTIFIKAAT

Departement.....
 Plek.....
 Datum van oorhandiging.....19.....

Ooreenkomstig die bepalings van regulasie 57 (1) sertifiseer ons hierby dat ons die oorhandiging van alle Raadseiendom onder die beheer van die beamppte belas met die toesig oor.....voltooi het en dat, behoudens die verskille op hierdie bladsy en die volgende bladsye genoem, genommer....., die bruikbare eiendom voorhande in ooreenstemming is met die balanse van die grootboek of ander rekords.

Voorts sertifiseer ons dat die volgende lys van verskille alle artikels insluit wat tot dusver nie vir magtiging tot verrekening voorgelê is nie.

Handtekening en ampstitel van beamppte wat oorhandig

Handtekening en ampstitel van beamppte wat oorneem

Artikel	Eenheid	Hoeveelhede				Waarde met uitsluiting van verslete of gebreekte artikels	Verduideliking
		Volgens hoof-grootboek of ander rekord	Werklik voorhande	Surplus	Tekort		

BYLAE B

Die Direkteur van Finansies,

BRANDKAS

(onder die woord "brandkas" word ook 'n brandkamer verstaan)

A. Ingevolge regulasie 87 van die Finansiële Regulasies word u hierby in kennis gestel dat ek, brandkas.....aan.....in 'n goeie toestand oorhandig het op.....tesame met die volgende artikels:

- (a) Buitedeursleutels.....(getal);
 (b) laaisleutels.....(getal);
 (c) binneleutels.....(getal);
 (d) geldkissiesleutels.....(getal);
 (e) 'n ketting en ring met 'n geregistreerde plaatjienommer.....almal ook in 'n goeie toestand, behalwe

Handtekening van bewaarder wat oorhandig

Ampstitel.....

Kantooradres.....

Datum.....

B. Ek.....sertifiseer hierby dat ek brandkas.....oorgeneem het tesame met bogenoemde artikels, dat die sleutels op die slotte pas en dat alles in 'n goeie toestand is, behalwe.....Ek sertifiseer ook dat die brandkasregulasie aan die binnekant van die brandkas deur geplaak is.

Handtekening van bewaarder wat oorneem

Ampstitel.....

Kantooradres.....

Datum.....

MEMOIRS OF THE BOTANICAL SURVEY OF SOUTH AFRICA

The memoirs are individual treatises usually of an ecological nature, but sometimes taxonomic or concerned with economic botany. Thirty-nine numbers have been published, some of which are out of print.

Obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Private Bag X144, Pretoria.

MEMOIRS VAN DIE BOTANIESE OPNAME VAN SUID-AFRIKA

Die memoirs is individuele verhandelings, gewoonlik ekologies van aard, maar soms handel dit oor taksonomiese of ekonomiese-plantkundige onderwerpe. Negen-dertig nommers is reeds gepubliseer waarvan sommige uit druk is.

Verkrygbaar van die Direkteur, Afdeling Landbou-inligting, Privaatsak X144, Pretoria.

Buy National Savings Certificates

Koop Nasionale Spaarsertifikate

CONTENTS

<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bantu Administration and Development, Department of Government Notice	
R.1227. Regulations governing Bantu Affairs Administration Areas and Bantu Affairs Administration Boards	1

INHOUD

<i>No.</i>	<i>Bladsy</i>
Bantoe-administrasie en -ontwikkeling, Departement van Goewermentskennisgewing	
R.1227. Regulasies betreffende Bantoesake-admini- strasiegebiede en Bantoesake-administrasie- rade	1
